

فكر

صافي ۲

ازمير ۱۵ توموز ۹۲۷

جلد ۱

مصابيح

ايچمزدده ياشايانلره

بويوك فيرطينهلردن ، قيراز ، داغيدان قاصيرغهلردن صوكره بارلاق ومعتدل بر كونك سيكيكلره وروحلره ويرديكي طاتلي برسكونت ورخاوت واردر. عمومي جهان غوغاسندن صوكره بوتون ملتير بويله بر دوره كيجريديلر . فقط تورك ملتي ايچون مقدراتك مرحتسز آلي دنيا جدالتك نهايتله نهمه سني متعاقبدها آمانسز بر صاواش حاضر لامشدي . بو صاواش حقسنلني ، قورقونچلني نسبتنده علوي ايدى . قرون اولانك قوت ، منفعت وانتقام كلهلريله قابل خلاصه وحشي وابستائي حرصلريله كوز كوزه كلذك ؛ باش باشه قالدق . تاريخك هيچ بر صحيغه سنده وير يوزينك هيچ بر ملتنده كوروله مش بر متانت وعزم و بر فداكارلقله تورك ملتي ، انسان قافاسنك تصور وترقيب ايدم بيله چكي بوتون سوء قصدلري آياقلري آلتنه آلدى چيكنه دى . آق دكزك دالغله سینه سنه كومدى وبويوك نامني مغلوب ملتلك اسملري آراسندن اصيل وتميز قانيله سيلدى . نفيسلري ، واسطهلري بزه قات قات فائق بولومان متفكر مزدن هيچ برى شرف وحيثيتلري ،

حاکميت واستقلاللري اوغورينه نرم قادار فداكارلق كوسترمه ديلر . تورك ملتي بواعتبار ايله عصر ك اكشرفلى بر ملتيدر . استقلال مصارع سندن صوكره توركيه انقلاب و تجدد مجاهده سنه آتيلدى . استقبالمزى ابديله شديرمك لازمدى . كيمدن تهلكلر تكرر اوطوپلانير وتكرار كله بيليرلر . دى . اولكه مزى مدنى ملتلك يوردلري كي اعمار ايتك ضرورى ايدى . بزه مسعود اولغه هم ده بشره مقدر سعادتلك اك بوكسكيه مسعود اولغه لايق ايدك . تورك يوردى خراب ، باقيمسز ، تورك خلق واسطه سز ، ثروتسز قالمالى ايدى ؛ قالامازدى . معاصر ملتلى سعاده كوتورن حيات واعتلا اساسلرينك جمله سنه بردن تطابق ايتك . مملكتنده اوقادار شموللى اوقادار سريع بر تحول اولدى كه ايچنده اوطوردى غمز حالده وقت اوكا قارشى بزييله حيران اولمقده يز . ذهيت اعتباريله انقلاب توركيه سى عصرلري برر آديمده قطع ايتمشدر . مدنيت كروانه ، كنديمزى عصر لرجه كرى قالمش ظن ايتديكمز مدنيت كروانه فكري واجتماعى ساحه ده يتيشدك . تورك ملتي يكرمنچى عصرده اون بشنچى عصر حياى سوره بر قوم دكل ، ايچنده ياشاديني عصر ك ملتيدر . جمعيت ودولت تشكيلاتمك هر نقطه سى ، عصر ك اك ايلريده بر ملتيله مقايسه اولنه بيلير .

بو حقيقتى پرواسز برلسان ايله ارتق اعلان ايدم بيليرز . معنوى وذهنى قابليق ، بش آتئ سنيه اوچ درت عصرى صيقشيديرمغه يتيشن بر ملت واونك فداكار و انقلابچى بر نسلنه منسوب اولق شرفلرك ومظهر يتلرك اك بوكسكيدر .

تورك هر قنك ماضيسندن بحه حاجت وارمى ؛ تاريخ صحيغه لر نده اسكي دنيا نك اك قديم ملتي اوله رقى ملتيز كورلمكده در . آسماء آوروپا و آفريقانك مدنيت قورولمش اولان هر ساحه سنده تورك ملتي باشلى باشنه بر وارلقدر . قرن لري بر نردن آيران بويوك وقعه لر تورك ملتسكدر . يالكنز وطننده دكل ، چينده ، هندده ، ايرانده ، آناطولونده ، بالقانلرده ، آوروپاده ، آفريقاده صاييسز دولتلر قوران واونلري عصر لرجه سوكلرله ياشادان نرم اجداد مزدي .

تورك ملتلك ماضيسى مشمشع ، حالى پرشرف وششان ، آتيمى ايسه محتشم ونور انورددر . او كا ماضيده - ملي شاعر مزك افاده سلله - اولكلر يكي دوغمش فكر كي يوروديكى كونلرده منسوب اولق بر مظهر يتدى . حالده ، اونك بر فردى اولق برشرف ، استقباله اسكي دنيا تاريخك وارثى اوله رقى تورك نسلندن دوغمش اولق ايسه ايريشيلمز بر بختيار لقدر .

ايچمزدده تورك اولق قراريله كلن وبا خود مملكتنده اونه دنبرى اوطوردقلى حالده

از مبرده کی لسانه

تظلماتن سوکره لسان جریانی .. حسن الدین سامی یک اصلاحات حقنه کی نقطه نظری: تک لسان ، یابانچی کهلر ، قاعده

شناسنیک «لسانی ساده لشدر مک» مفکوره سی هر آید مبره آرز داها علمیه رگ بورورودی . لسان بو طبیعی سیرینی تعقیب ایلرکن ، علمی کوروشلرده مخالف ایدیورودی . بوسیدندر که «لسانی ساده لشدر مک» فکری بر آرز مسکرا قارشیمز مایکی جریان چیناردی : برنجی جریان طرفدارلری شناسنیک مفکوره سی داها ده رین برکوردوشله و داها علمی بر اصول ایلر کال ایدیورلر لسانی یابانچی حاکمیلرک تسلطندن قورتلاراق طبیعی جیراسنه جورریورلردی . ایکنجی جریان طرفدارلری بونی ده کافی کورمیلرلر لسانی داها قطعی بر تصفیه نام طویورلردی . برنجیلر ، لسانک سوکرادن آلاب غسه دیک کله لری تورک نایعنه صواق قبول ایدیورلردی . ایکنجیلر ، دامانده تورک قانی طاشمایان هر تصرفی لساندن آتیورلردی [۱] .

[۱] و جریان طرفدارلری اینجده داها معتدل برحزبک موجود اولدینی قید ایتک لازمدر .

تورک اولش کی کورونمک ایسته ین اقلیلر وار . کیم مکده اولدیمز بو کسک و پرهیجان انقلاب دورمسی بوزمرلر ایچون اک مساعده فرستد . تورک ملتیک استقبانه امید و ساداته مال مال اولان استقبانه دوعرو توجه ایتش اولدینی دملرده ، قلیل مزک ظفر و انقلاب عشقیله طانی طانی ووردینی بو کورده ، بو کیلرک سعادت مزه جاندن اشتراک ایتیلر و تورک ککله آزالنده کی لسانی ، دینی ، غمنوی بوتون فرقاری ، بسیط ، باباخی دوشونجه لردن صیریه رق ، کاملاً اورتادن قالدیرمه لری [کندی منفعلتری نامنده] ایجاب ایدر . یهودی ، کورد ، عرب ، آرنارود ، چرکس بوشناق .. کی کوچوک ویا داغینق بر قومیت افاده ایدن تشکلردن آیرلمه مقده اصرار ایتک ، تورک دیلله قونوشمق ممکن وطیبی ایکن اونی قوللانماق ، بخصوص عمومی محللرده یابانچی و حتی دشمن لسانلریله قونوشمق ، بزمه برابر یاشاماق قرارینی

«لسان عثمانی» تک عربی و فارسی ایلر تورکجه دن میدانه کش بر مؤسسه عدایدله سنی کرلویج بولیورودی . بوتقی تک «عادت الهیه به طبیعت» مغایر «بولونینی» «اوچ لسانن مرکب بر لسان» فرض ایتک «دنیا ده کوروله مش برشی» اولدینی سولیورودی . [۲]

۲ — و سامی بوتقی به سوق ایتش اولان ، یابانچی لسانلردن کله آلتی کیفیتنی یک طبیعی کوردیورودی . ضرورت ساقه سیله بر لسانه کین کله لرک ، اولسانک اساسنی دکیشدرمه حکمی سولیورودی . بو خصوصده لسانک «آخذ و مستعار کله لرنه» ده کیل «اساسی اولان تصرفاتنه» اهمیت و بریورودی .

عربی ایلر فارسیدن — بر ضرورت نتیجه سی — لسانغزه کین و خلق طرفندن قبول اولونان کله لری ، تورکجه لشمش عد ایدیورودی . «مادامکه اونلری هرکس بیلر ، آکلور ، بزد

تورکجه کی قوللانیر» دیورودی . ۳ — اصطلاحات فیه تک ، هر لسانه اولدینی کی ، یالکزن فن اربانی طرفندن آکلاشیلمق اوزده وضع ایلدیکنی قبول ایدیورودی . بواختار ایلر تورکجه اولایان بو اصطلاحاتی لسان ایچین

ضروری عد ایدیورودی . بوتقاعلرنه قابل ، لسانی اصلاح خصوصنده چوق حذری ایدی . لسانی ساده لشدر مک مسئله سی اونک ایچین بالکر «آجیق یازمق» دعک ده کلدی . بو خصوصده اتباع ایلدیلرک ده بر چوق ضرورتلر واریدی .

۱ — لسان تحریره لسانک تکلمک یوحدی .. لسانی ، لسان تحریر و تکلم دیبه ایکی آیرماتک علمیداری ایدی . معارضلرک بواقصای طبیعی و هر لسانده جاری ظن ایتلرخی شدله ، مؤخذ ایدیورودی .

اون کوره «بندن یاکیش فکر و ذهاب اولاماز . خط آجیق سوله من لسانلری یازمق ایچون ایجاد اولنشد . خط ایچون لسان ایجاد اولوندینی بیلنر . لسانلری انسانلر یاماز . طبیعت یازار . هر قوم بر لسان سویلر و یازمق ایسته دیک وقت ینه اونی یازار . قدیمدن بری هند ، زند ، یونان ، قبط ، لاتین ، عرب ، چین لسانلرده نه قدار کتابلر ، نه قدار آثاره منوره و منظومه یازلش ایسه ، جمله سی صاحب لرنک سوله دکری لسانلرده محرردر .

۲ — و اما یازیلان کتابلر اکثریا بر علم و فنه متعلق اولوب بونلرک اصطلاحاتی و باطایم عوامک آکلایمه حنی برطاق معانی دقیقه و مضامین عابیه رهنوی بی حاوی اولاجقندن ، لسان تحریری علمدن محروم اولان عوام ناس هر برده غامله آکلایمه ماز . لکن سائر لسانلرده عوام ناس سیاسی

[۲] «لسان و ادبیات» مقاله سندن .

سیلمه دیککی اسمی و معناسندن بیکانه اولدینی لفظی آکلایمه ماز و او آکلادینی شیخی استیضاحه قاقیشسه دخی ، «سن اونی آکلایماز سک» دن باشقه بر جوابه دسترس اولاماز . مثلاً ادبیاته متعلق بر کتاب اوقوتورکن دیکلر بر حال ویا جوان «نظم ، نثر ، استعاره ، ماضی ، مضارع» کی کله لردن البته برشی آکلایمه ماز . بو هر لسانده وانعدر . لکن زم عادی بر حکایه کنانی اوقوتورکن دیکلر ، اولدقچه اوقومش لکن عربی فارسی اوکره غه مش بر آدم «سهر ، ماه ، شمس منیر ، لجم ، حطب ، صرأت» کله لرنی آکلایمه ماسی اوقیلدن دکلدرد . چونکه بو آدم او کله لرک مفهومی بیلر و تورکجه اولاراق : «کوک» آبی ، کونش ؛ اودون ، آت » دنیلر ایدی بک اعلا آکلایمه قعدی [۱]

۳ — تورکجه ده معادللری بولونان کله لرک تدبرجا لساندن اخراجی ..

بونک ایچین ده تورکجه کی تصفیه ایتک لزوم یوقدی . بازی بازارکن ؛ تورکجه ده معادللری بولونان کله لری قوللانماق کافی برچاره ایدی . بو صورتله لسانک آکلایمه ماسنی موجب اولان اک مهم سبیلر اورتادن قاقیش اولاجقدی . دیورودی که «کوک کله سی طورورکن» ساء سهر ، فلک ، آسمان ، کردون کله لرنی قوللانقنه نه احتیاجز واردر . اما «نظر سائی» دیبه مبه جک ایشمز ؛ دینسه ک قیامت قوم عازیا .

فرنسز لسانک بو کونکی احتیاجاته کوره کوره نه قدار واسع و مکمل بر لسان اولدینی معلومدر . اولسانده کوک معناسنی افاده ایتک ایچون ciel دن باشقه کله اولدینی وونکله اداره مصاحت ایدوب دیکرنه احتیاج کوروله دیک حالده ، نر ایچون بو بر معنا ایچون آلتی کله به محتاج اولام ؟ (نظر سائی) کی ترکیبلر یایمیلک ایچون هر کله ترکیه تک رده عربی و فارسی مترادفی قوللانمی و اوکره تک مجبوریتده بولوب ده لسانغزی اوقادار کوچلشدیرمکدن ایسه اوله تعبیر ایدن واز کیوب ده اواضاتلری اوترکیبلری ترک قاعده سه توفیقاً و تورکجه کله لره افاده اولنه یه بیضا صورته افراغ ایتسه ک داها ای اولازی ؟ [۴]

۳ — تورکجه تک صرفه حاک اولان یابانچی قاعده لرک لساندن طردی ... لسانک یابانچی دیرلردن کله آلتی حقی قبول ایدیورودی . فقط قواعد صرفیه و نحوه استعاره ایتمه سنی غیر علمی و غیر طبیعی بولیورودی . عربی و فارسیدن آلدیمز اضافت و توصیف قاعده لرینک هیچ بر احتیاجه جواب و بر مدیکنی سولیورودی . اونا

[۲] لسانک ساده لشدرمه سی : طریق غزته سندن ۲۶ مایس ۱۳۱۵ استانبول . [۴] عینی مقاله دن .

جوده و سکی

مؤلفر ، اون طقوزنجی عصرک بورزووا صنفی شوله تصور ایدرلر : «حکومه دکل ، کندی نفسه کووه نر .» سکا سندن کلیرامداد لازمه «دستورته تام بر ایمان ایلر قائمدر .» مثبت قافلدر ویا لکن ماده شیلرله علاقه داردر . کزل صنعتلره ، شعره ، مهم حسله ، مجرد فکرله قارش صوغوقدر . حلت تلقی شوله تلخیص ایلر سایلر : «انسانک وظیفه سی ، صرفه اولایمکدن عبارتدر . ستریلر چو غالدقچه رفاهه آرتار . حکومت ، طنداشلر آراسنده حریت و ملک حقی محافظه ایتک مخصوص سیقورطه قومیا نیاسیدر . بر محکمده بفتکک ات ایلر یاتاش ارجوز ایسه اوراده حکومت وظیفه سی تماماً ادا ایدیور ، دیکدر .» ایسته انکیز ذمیتک کوجوک برقر و کیدی .

فقر طبقه تک سقالتنه قارش کوزلری قالی و قوللاری طانی اولان انکیز بورزووا نیسی بو ذمیت اینجده بر (شغو نیست) حیاتی سورمکده ایدی . فقیر صنفک خومردانغاسی و نهایت (۱۸۳۴-۱۸۴۸) کورولولری بورزووالری ، شغو یزم اویقوسندن اویانده دی . بر حق اصیل قایلر ، انکار عمومیه کی فقیر طبقه تک سقالت اوزرنه حله چالشدیلر . محررلر ، قلملرنه صاریوب رومانلر فقیر و صله حیاتی تصویر ایلر طاش قایلری انجمنه ک اوغراشدیلر . بو مبانده (قارلازلک) — زنیکلرک ، فقیر طبقه ایلر هیچ علاقه دار اولادینه داش اولان — پروتستوسی برطوب کی کورله دی .

(قارلازلری ایکی صنف (اجتماعی اصلاحچی) تعقیب ایتدی :

۱ — دیندارلر ، که باشلرنده (مورس کدنه لری) واریدی .

۲ — آرتیستلر ، که بونلرک باشلنده (روسکین) ی کوروروز .

(جون روسکین) ، ۱۸۱۹ ده دنیا به کلوب باباسی ، پک زنکین بر شراب تجاری ایدی . روسکینه ، بش میلیونلق ثروت برافدی . بش میلیونلق بر میراثه قونوجیه ، حیاتی بدی جهتده کرمک قولایدر . روسکین ، حسن پریسک جوشقون بر عاشق اولدی . اسوچر مک طاغ باشلرنده کی لاچورد کولرینی ، ایتالیا موزه لرینی طواف ایتدی . بورلردن طوبلادینی

کوره «بو قاعده لری بزم لسانغز آنامشدر . اونلری یازیلر آمشدر . اوقاعده لر صرف صنفی و غیر طبیعی اولان لسان تحریر مزه منحصر قالیوب ، لسان تکلمه گیرمه مشدر ؛ دائرة بلدیه اداره مصاحت کی بعضی تعبیرلر بدرجه به قدار خواصک لسان تکلمه دوشمش ایسه ده ، بونلر دخی اسماء مرکبه صورتده قوللانیلور .

۴ — بزم بو خصوصده تابع اولوب آبرلامقلمز لازم کن برشی وادسه اوده لسانک قواعد اصلیه و اساسیه سیدر . بر بنا نه قدار مصنع و مزین اوله ، دیواری چارپوق اولورسه ، اوزینات بش یاره ایچوب چوروک و سقط عدولنه حقی کی لسان دخی السه سائر دن

خزان آقشای

کولکله بورودی دورغون صولری .

بکرتک صوده بوزنه پاراقدن صاری .

الکلی اوقشایور آقشام روزکاری

تسلی ویریمی بر قارداش کی . .

سنه تک بو بایغین ، طاتی کوزنده

دردی کوکک کی هرشی خزنده ؛

باق ، کونش آقشامک صواخون یوزنده

یتیم یور بر داملا قانی یاش کی . .

عشقکه بلبلر کییور دیله ،

آغلیور حالکه فکک بیلر . .

اوغرنده جان ویرسه کینه نافه

کوکل ویردیککک قلی طاش کی .

رفت و آمد

مأخوذ نه قدار تعبیرات و اصطلاحاتک تکمل ایتش اولسه ؛ قواعد اساسیه سنه تطبیق ایلدیمش اولورسه ، مکمل بر لسان عدولنه ماز . [۵]

اعتراف ایدم که بوتیقیات ، نقصانده اولسه ، اکثریتله اوزمانه قدار یاسیامش شیلردی .

شمس الدین سامی بک بوتیققیاتله ، تنظیم ایدن بری آقوب قن جریانه علمی بر ماهیت و بریورودی .

بوماسی ؛ دعوانک بوتون جهه لرینی احاطه ایدمه مش اولقنه برابر هر زمان حرمتله یاد اولومنه لایقدر . دیزلرک تاریخی یازاجق اولاتلر بوتیققیاتله البته اونوتمایاجلردر .

م

[۵] لسانک ساده لشدرمه سی : اقدام ۱۴ کانون

نای ۱۳۱۷ استانبول .

دوچولرینی اوقسقورد دارالفنون طلبه سینه نقل ایله دی .

بدیهیاتک اوله آشیر، برطرفداری اولدی که اقتصادیاته وفابریقه حیاتیه قارشى کینی کیتدیجه آرسوودی. نظرینده فابریقه دامانلری، آتده لری ایچین ایچین کیره، شهرلرک شرقی جو وطنی منظره لری برپا ایدن برشیدر. رقابت و غوغوم اوزرنه مؤسس کوردی که هرختسز اقتصادیات و ماکنه لری شخصیت بشری تذلل ایلله عمله نی داغما یکنسق برایش ایلله (اوقومات) حائنه قویور. عمله جوان کی اولار ق آلقولیزم و باشقه فناقلر چوقالیور، دیور.

بوک اوزرنه روسکین، اقتصادیات علمنه، اخلاق و طبیح بر سما و برمه اوغراشیور. شیمیدی بهتادار اقتصادجیلر، استحصال و توزیع ثروت ایلله اوغراشمیلر دی. ثروتی صرف واستعمال ایلله آزار اوغراشمیلر دی. روسکین زنگینلر توجیه ایلله : «ثروتک اکی صورت استعمالی بدنی، فکری و اخلاق نقاط نظر دن ممکن اولدینی قادار فضله مقدارده حیات بشری حایه و موانع ایتکدر» دیر.

برملنک نهقادار مستحصل مبداهه کتیردیکنی دکل قاج کدی به مسعود بر حیات تأمین ایلله بیلدیکنی اساس آلیر. «اکی زنگین ملکتر، سینه سینه اکی فضله مقدارده حر و مسعودانلار یاشانلر» دیر.

(روسکین)، ونگر سوبله کلک قالمالار ق فکریلی تطلعه ده ایتدی : «مزمزه نفس اثرلر فقیرلر بیه حکم هدیه ایتدی» لک تری ایلله اکیکنی قازانغی سوهن بویولور، تارلا سینه بغدادی کندی آکردی .

۱۸۷۱ ده برطاق سوسیالیستلر، فکریلی تطلعه واسطه اولاجق اراضی صابن آلیوریدی. لکن بوسوسیالیستلر دستورلری تطبیقه موفق اولامادیلر .

روسکین، قاریقلردن نفرت ایتدیکی ایچون آل تزکاهلری تأسیس ایتدی. ده دینغوتنک قوماشی، کوملکنک نری هپ آل دو قوماشی ایدی. بده بو، انکلترده مودا اولدی .

فیزلر جهازلری بویه یایقه باشلادیلر. کتابلری طبع ایچون ده اوونک اورتاسنده برطمیه و کیتخانیه بایوریدی. شهره کوندیلرک کتابلر - شومندوفر و ماکنه لری سومه دیکنی کوسترمک ایچون - آل آراهلرله سوق اولونوردی و بو حال اونک ایچون ایسته میهرک بر ره قلام اولدی. کتابلری ییلده یوزیک فرائق واردات کتیرمه به باشلادی .

(روسکین) ک عامه ایچون یازیلر یازماسی، عامه نی یوکسکتمک اوغراشماسی، باشقه ادیب

و محرزلی ده بویوله سوق ایتدی. عامه به ده - وسی درجه سنده - صنعت، فن و فلسفه ذوق وریلدی .

بعضیلر، روسکینه اعتراض ایلله، عامه یوکسکلمه حالندن جنون ایلماز، ثروتده مساوات خلیاسنه دوشر، دییلر. روسکینک برچوق طرفدارلری بو اعتراضه قارشى : «وارسین دوشسونلر» (ثروتده مساوات) دن جهت بشر ضرر کورمز» جواخی ویردیلر.

لکن روسکین، بوک تأسیس ایلله می

دوان

بییق کوکل

کوکسکده قاتارکین نه دن کراندم؟ کوزلردن نلمه آقاردی سیلار! یالان سوزلرک قاندم، ایتاندم، سودا ایللری دولاشدم بریر .

وارایم او یاری آرایم دیدم، شو یانان سینه مه صارایم دیدم؛ صاجی بن جو زوب طارایم دیدم؛ بیلهم نه دیاره کیتیش اودلر .

کیتیم کلستانده آرادم سنی؛ بیللره باغش کلک دیکنی .

داغیشش، بیتیرمش قوخه کلش دکلزردن آسن بر باد صرصر .

اوخراهلرله قالمق ایستدم؛ یته خیالره دالمق ایستدم؛ داستان عشق قالمق ایستدم؛

باقدم که، هپ قوعش سازمده تلر .

عشق صر اسنده آیوانک واردی؛ داغما قورولی دیوانک واردی؛

کرمک، احسانک، فرمانک واردی؛ شیمیدی اویرلرله یللمی آسر .

کمال امین

ایچون اول امرده روح بشردن (حرص و طمع) (تفاخر و غرور) ک انحاسنی شرط قوشار.

روسکین، طبیعت، دین و صنتی بررلرله

باریشدرمه ده اوغراشمیلر. طبیعت: بر آریست و معتقد کوزی ایلله باقار. نظرینده کاشات، کوز قاشا شدیریجی کوزلا کله مالکدر، کاشانده بوتون مخلوقاتک بررلرله مجادله ده اولماسی، ضعیفلرک آزیله می، قویلرک داغما غلبه چالامی،

برچوق ذوی الحیاتک سیکلرجه آلام و اکدار ایچنده ایکلمه کی ایدی قاحه لری، روسکینک نیکی بیکنکی خالدار ایتمز. روسکین، بوسیلله، یوکوروشک معا کس قطبنده بولونان و کاشاتک نر سینه باشه جنک وجدال کورن داروینی سه و موز .

روسکینه کوره صنعت و انسانی تا کیری به باقلاشدیریر. (هن) : «۱۸۴۰ ده یک دستدار اولان انکازلر، بویه بر صنعت تلقینی یک موافقدی» دیر. روسکین، دین حسنک ناماً حکم سوردیکی ماضده کی کونلری یک توزلیدی. محشم معدلر، دینی تابلولر و هیکلر بالان اسکی صنعتکارلری حوق نقدیر ایلردی. طلبه سینه :

«اکی کوچوک قرقانته وارنجیه قادار طبیعتی ترمد و قیه نیه تو صیه ایتکله براس قدامه برمت ایتکده اونو نامالری» سوبلیدی. اسکیلرک اثرلرله (اشکال نقصانلر) وار سده بونی (عظمت حساب) ثلاثی ایتکده ده؛ دیر .

روسکینک کوره انحطاط، (رافائل) ایلله باشلامیلر : «رافائل دن اول صنعتک فایه می :

دینی توضیح و اعلا ایدی. رافائل ایسه صنعتی توضیح و اعلا خص صنده دینی آت ایلندی»

دیر. یته دیردی که : «ايله کچمه جیپلاق قادن تابلولرک هپنی قارم» بوک ایچون روسکینه

(بدیهیات طور قوماداسی) [۲] لئی ویرلدی .

روسکینه کوره صنعت و اجتماعی وظیفه سنی

یالکز قرون وسطاده - انسانلری خلق یایقه

اوغراشمیلر ایفا ایلله میسر. ربو : «اول زمان

ایلله شیمیدی زمان صنعتلری آراسنده فرق، صنعتک اجتماعی لکدن شخصی لکه کچمه میسر»

دیر .

روسکینه کوره صنعتکار و عینی زمانده فیلسوف

اولا ایلر : «هأر صنعت، انسانه بر معنای حیات

آکلا تالیدر. اسکی صنعتکارلر ده برجامه حسابات

واردی : دین، حسن دینی، دیگر بوتون حیلره

حاکم ایدی. بوحس صار صلینجه، بوک ضررینه

دیگر برچوق حیلر قوتلنمک باشلادی. قوتلنن

حیلره کوره درلو درلو ادبیات و صنعت مکشلی

تأسیس ایتدی. صنعتده اجتماعی غایه نی اونوگان

مکتبلر چوقالیدی. بوسیلله بوکونکی صنعت و

اجتماعی دکلدیر .

(هن)؛ صنعتکارانه آثار درجه سنی؛ مبداهه

کتیر دکلری ایلک و اخلاقیلیق ایلله اولچرو بویه

تصنیف ایلردی .

(برودون) : «صنعتک غایه می: نوع بشرک

بدنی و اخلاق تکملنی تأمین ایتکدر» دیردی.

(ژوزف سان) و (تولستوی) بر اثر صنعت

خلاق قلب و وجدانه خطاب ایلندر، دیرلردی.

[۲] اسپانیاده نه گیزینو نیچیلر دن بری،

اجتماعیات

اجتماعی انقلاب و معارف انقلابی

صوک بووک انقلابیه قادار مملکتک اجتماعی حیاتنه، ذهنت و تمایلرله یکنیکر یایه متراج قبول ایتمه بر ایکیلک موجوددی. مکتب و مدرسه لری، بوییدیکلک تقویه سینه یاردم ایدن اساسی عامللر دی. بو ایتمه مبارز فوت، مساعد فرستلرله یکنیکر یایه حایه چالشیرلردی. مکتب، دها ریاده، دیا مؤسس لری دی. یرمنجی عصری، یکنیکر و ترقی مکتبلر عتیله غیرت بدیورلردی. مکتبلر، مقصدلرله موفق اوویرنمیدی؟ بو، عامیله آیری بر مسئله در بو بطله نت اورزیده اوزون مدت دورق ممکندر. لکن غایه اعتبارله، مکتبلرک یرمنجی عصری عتیله جالیشدیری محققدی .

مدرسه لری، دها ریاده اخروی و قرون

وسطانی مؤسس لردی. مدرسه لری، قوتی جاهل

حقدن ومنعت دوشکون حوارجدن آلیورلردی.

منتشر تریبه سرده رضییه حاکم اولان قرون

وسطانی روحی. مدرسه لری، ملنرک نه ایست

تریبه قارشى سیرجی و دین. چوق زمان

دشمن مؤسس لردی. حقی، نریه، تولوم

کوردیورله روسکین ده بویه ماصریری

قلمر ده در .

روسکین یازیلرله و جوشانلر یایه خریبه سینه

جالیتمله برابر (۱۸۶۰ - ۱۸۷۰) قادار

اجتماعی اصلاحات ایلله - ارس - رن، رقابت

اوسنه استفادیدن اقتصادیه مجرم ایلله (سرمایه) به

قارشى (سعی) مبداهه ایلله دی. برنوع (دوت

سوسیالیری) و (مساوات صنوف) توصیه ایتدی.

یازیم بیلکی، اخلاص لری ارتیردیغندن یریم

بیلکی ویرن رمای معارف ده سوزلردی. بر

لون امصاصنی یازیمنی بیلیم بر ممله کوروجیه

روسکین عملای جوجالایوب توپدی.

روسکین، بویه اسکی زمان عاشق، ما کنه

و فابریقه ک دشمنی ایدی. ماضیت، دومانی

آلنده لومولن دغدغه سز، بوله سز حیاتنه

نحسر ایلله یانار طوتوشوردی .

(اجتماعی بدیهیاتجیلر) ، (صلح نموی اوغرنده

اوغراشما می)، (صنوف مختلفه بر بریه قریب)،

(حق دارالفنون نشخیل ایدرشخنی یوکسکتمی)

کی مساعیسی شبه سز یک اصیلا نه حرکتلردی.

م. م. م. م.

ازیر لیسنه فلسفه معلی

و آسارنه سور و کله بن منحصر آوکی روحانی

تشکیلات و مؤسساتیدی .

بومنا سز ضررلی ایکیلک مملکتک - صوک

غالبیتزه رغما - محقق بر فلا کته سور و کله دیکنی

سه زدن و اونی کوکتمدن ازالیه قرار ویرن

غازی پاشا من اولکدر - قرون وسطانک اوروجیک

آخی کی چاراشیق و قاریشیق باغ لری، تدریجی

تکامل قانونی ایلله حل ایتمه ک امکان و احتمالی

یوفدی. زیر یرمنجی عصرک طیاره لری نه قاغی

آراه سنک بلی تکاملیله ابریشله سز. بالخاصه

یرمنجی عصرک دنیوی، جانی ذهنتنه و باش

دویدوروجی ترقی سینه، اخروی، ثویه و وحسز

ذهنتک و قاپلوم به کیدیشک تکاملیله و اریلاماز

دی. مطلقا فوتی و اوزون بر صیجرا یینه احتیاج

بایامک مزارنده

بر تازیه جیچیکم، مزارطاشکده،

بوکوک بونیم ایلله آچمه کلدیم؛

قالق، قالق باجغم! بییق باشکده

اولاد فوفوسنی صاچقه کلدیم..

دها ایریشمه دن ستم چاغنه

نه دن آتدک بی آلم داغه .؟

یارالی بر قوشم، آچ، قوجا غکه

بر تک قاندمه، قاجقه کلدیم..

سره نیت

واردی. بوسیجرا ییش احتیاجی دویان غازی

مصنوفی کال پاشا مورفوسز مقصدی موقع اجرا به

قویلدی .

دون، اوتانار ق شایقه کییه نلر، بوکون فی

باشده معاسز بر جکر پارچه سته یکنزد دیورلر.

دون ناموس و عقی چارشاف کی برتر پارچه سندن

عبارت صایانلر، چارشاف سز لکده ناموسلو

اولا بیلجه کچنه ایمان ایدیورلر. جتی کرها

چارشاق آمانر، بوکون چارشاف لیره ایمالی

وشبه لی نظرلره بایورلر. دون، قادیانک ککک

اسیری دیه تلی ایدنلر و قادیانک خارجه جالیشما سنی

تعیب ایللر، بوکون تورکیا جمهوری بناسنه

انساننده اراق طفلی اولیان قادیانک ده حصه

اشتراکنی طبیعی کوردیورلر..

هچیا اجتماعی انقلاب اولوب یتدی؛ اراق

پایلاجی شی قالمادی؛ بالعمکس پایلاجی دها

پک چوق ایشارمن وار. بر هنوز اجتماعی انقلاب

بناسنه عل طاشلری وضع ایش موقعه یز .

حال بوک متحرک و آلاستیق اولان اجتماعی بانک

اکالی سنه لره متوقدر. وظیفه سز، بوسنه لری

اصغری بر درجه به ایندرمک و قورقونج تدریجی

تکامل قانونندن یقه سز صییرمقدیر.

اجتماعی بناسز سریع و حکم بر طرزده

قورمق ایچون اوج اساسی شرطک وجونی

الرمدیر :

۱] مخصصلر و اداره جیلر. بونلردن طلب

ایدیلن ناشلیجه منترلر، باش انقلابی نک مفکر.

ره سی مرده نه و جسورانه مدافعه و تعیب ایتک

و بومفکوره نی هر به یایق، ایشده سرعت .

دو عروق و مسئولیت حسنی ایلله، مشکلا ندن بیلما یان

قوی برارده و فناغره له جسورانه و نهادی بر

مجادله در؛ یعنی سیه و فکر تعقیب در.

۲] کثیف خلق کتله سنی - زده کویلی نی -

بناتک انساننده علامه دار ایتک. بوک ایچون ده

اکی مهم شرط، خاقی و کویلی نی شعورلا شدیرمق

واولک حقرقی مدافعه و ترقی تأمین ایتکدر.

زورله ورفا، کورمه دن چایشان نویونک،

احرامی یایان اسیرلردن فرق یوقدر. «مملکتک

اقتدیمی کویلی در» دعینتی بالفعل و اطرائلی

اولاری تطبیق ایت لازمدر.

۳] کلجک سلی دها امین و دها این بر

طرزده حیانه و اجتماعی بنا انساننه حاضرلا مقدر.

متخصصلرک و اداره جیلرک منترلری وسی

طرز لری و کالتر، آمانسز و انصاف سز بر قوروه

تابع طوتالیدرلر. حرارتی و جانی مفکرده جیلر

بعضاً رسمی مفتش، بعضاده خسرو صیحاب

مصاح صغیله اداره جیلری تدقی ایتلیدرلر.

حکمت حقی مدافعه ده و ترقی بنده هر واکلت

آز چوق دحل و تاثیر وارددر.

لا کن حکمت شعورلا شدیرلر مانی کیتینده

ر کلجک نسلاک مطایبه موافق یتیدیرلر می

شله سنده بالخاصه عرفان مؤسس لرینک،

اکسپرک و معارف اشکیانلری نک و صی لری پک

بویوندر. اجتماعی انقلاب، آنجی و آنجی

مه رفتن و عرفان اردو سندن کلجک سوک و قطعی

جمله لره امام واکال ایدیلر جلددر. بواعتبارله

معارف اسلامی، عینی رماده حقیقی بر اجتماعی

انقلابدر.

معارفزه زمانه اویقون بر انقلاب یاشیور؛

بوندن شبه ایدنلر دونی مکتب ایلله بوکونکی

مکتبی سطحی اولار ق مقایسه ایتلیدرلر.

دونکی مکتب، مدرسه لردن آیری بر خصوصیتی

حار اولمله برابر، بقررقه دی، اداره صاحبی

ایدی. مدرسه ایلله قطع مناسبتدن قورقار

واونی ممکن مرتبه تطمین یتمک چالشیردی .

دونکی مکتب، ده موقراسی به دوشماندی و

جمهوریه دکل، استبداده لایق مأمورلر،

باشی اکیکلر یتیشیرلردی. بو اعتبارله دونکی

مکتبک حقیقی عمده لری آراسنده (منفچه یلک)

سیر و روحیات

چوچوقلر ایچون محاکمه

یئکی تورکیاده چوچوق آرتق بر اقامت موضوعیدر. اونک فیزیکی و روحی قابلیتلی عائلده مکتبده آرتق اساسلی بر صورتده نظر دفته آلیئور. تورک جمعیته بومقصدده معطوف مساعی تئسلیدن وایشک کوچ قسملری اوزریه آتوب بقی باشلی وظائفی میانه ادخال اینکدن کری قالیور. مملکتده بویولده چالیشان معاصر مؤسسeler کون کچدیه قایاریق بریکون تشکیل اینکده باشلاور. فی الحقیقه چوچوق، بو اهتم و علاقه به عامیله یاشدر. بو کونک چوچوقی اینک جمعیته وظیفه الایق بویوکیور. استقبالك صاحی رولنه حاج اولاسی تأمین ایدهجه اوصاف ایله مجهز اولالیدر. بومقصدک تأمین اونک هویته منویبه سی طایق، اولک عائله اجتماعی برر اصد وضع و حالیه باقمه قایلدر. بویاریرله اوعله باقی، وعات عامل و صاحبزای ایچون دوشوبون، قبل ایدین بر مؤسسده بحث اینک ایسته یورر، بومقصد، چوچوق محکمه یدر. برچوق مملکتک عدلی سیستمده برطان اول بومقصدک مملکتده ده دوشوبولسی زانی کشدر.

محکمه کله سی دهنه جرم فکری نبادر ایدر بر. چوچوق و جرم بر برینه ضایق ایکی شی. تصورلرندن بری هر مملکتدن دها آرتدقی و تلیع ایله اوغراشا ایدر. اوج بیگه یافین تورک معامی اولان آذربایجان وداغستانده بر سنه ظرفنده تربیه عائد بر ائردن ایکی بیگدن فضله نسخه صائیله دی حالد اون بیگدن فضله معامی اولان تورکیه جمهوریتده په داغوریک بر اثرک بر سنه ظرفنده ایکی بیگ نسخه صائیله دی نادرا ایشیدییورر. بو، دوندن قیلان بر قصوردر. اجتماعی حیاتی حقیقی و متکامل بر نقطه یه ایشیدیرمک وظیفه سی اوزرینه آلمش بولونان معلملر مکز، برنده صایه نک کیری به دوعری کیتماک اولدوغنی دوشوبورک مسلکله چوچوق تدقیق اینک و یکیلکلی وفتنده اوکره کله آیریجه بر فکر انقلابی یاراداجق تربیه شبه یوئدر. طرقدارلرندن کافی درجه ده مضاهرت کورمین انقلابیجر، مقصدلرینه هم چوق کچ و هم ده چوق کوچ موفق ارلورلر.

تربیه دوقتوری

فیل فیکرت

جرملره نسبله سقوتدن دها زیاده فور تولقی امکانی حائر بولوناسی جزایی مجرمه کوره شخصیلشدیرمک فکری ایضاحه کافی کله یلیر. چوچوق ده شبهه سز و کتجه نسبتله اولوتله بومقصدده. علی الاکثر حیاتی بیلیمه سی اجتماعی حیات ایچون لازم اولان موازینی آکلایق مدرکته فهمه مالک بولوناسی بوندن ماعدا اویونک اوزرلینه ترتیب ایدن تربیتکار رولی دوشونملری وواقم احوال و تسبیلری فنا مثالر و اخلاق فیصله لره عامه کله سی چوچوقک وجدانی قارار عئده در. بونک ایچون چوچوقده جرم، تجربه سی دکل، تدوینی لازم بر مرض معنوی نظاهری ویا فنا بر تربیه نک وصف کاشفی تلقی ایدله یدر. نباتی کنج ایکن کیکیکمیزین دوعرو تملیدر. بوراده زجر و تضییق دکل تربیه موضوع بحثدر. جرم ایقاع ایدن چوچوقده بالقوه موجود اولان مجرمیت عمومی هوالنک ایی وصفله قلب و محولی مطلوب ایسه تربیه ساحه سنده قالمق ضرورتی غیر قابل انکاردر. بواسات حقوق جزائییه تکاملده موافندر. یلواش یلواش موضوعاته داخل اولان بوا ساسلر مجرم چوچوقله مملکت مقیله لری انکشاف ایتش باشلی باشلی آداملر آراسنده ضروری بر تفریق ایجاب ایدر بر مشدر. بونقریق مختلف یارلمتورک قبول ایدنکلی یئکی قانونلر ده تأید ایتشددر. بوقانونلر مهم چوچوقلری تجربیدن زیاده تهذیبکار بر معامله اجرایی تأمین اراده سی عکس ایدر بر. بونک قدار بر چوق دوعروک موضوعاتنده چوچوقک خصوصیت طاری نظر دفته آلمش ایسه ده بوموضوعاتک تصبیق کیتنک چوچوقله خاص محاکمه تودیع ایسه سی واحکامک بونازک ایش ایچون حاضرلایان محاکم عادیه معرفتیه تطبیق اولوناسی مقصد ایچون بویوک بر نقصان اولدینی بونک صلاحیتدار اولانلرجه تمام تسلیم ایدلده در. محاکم عادیه نک امنیت اجتماعی یی تأمین ملاحظه سی ایله حرکت ایتمی واحکام جزائییه تطبیقه فردک اصلاحی اندیشه سی تالی بر شکله نظر دفته آلماسی یئکی بر آدم آتیلما سته احتیاج ولید ایتشدی. بواحتیاج ده بونک بر چوق مدنی مملکتده چوچوق محکمه لرنک تشکله عامل اولشددر. حقیقه ده چوق موضوعات تشریمه سی چوچوقلر ایچون تشکیل ایدیلن محاکمه تودیع اولونمالیدر. ایشچینک مکملتی واسطه نک مکملینه تقابل ایتله یدر. دائماً آرتان مجرم چوچوقلر ایچون عینی زمانده جدی، تربیتکار، مهور و چوچوقک اخلاقی تنظیم ایشنده صاحب محارسه حاکمه تودیع امور ضرورتی واردر. ایتشه چوچوق محکمه لری بوا ساسلره استناد

یائیق آیدینه

اسد به

فلاکت کونلرندن

جوشد قه یته صرصر طوفان اوزرمده بر خاطر خون دلا شیر رهگذرمده. آئی یاد حزنم سنی بن یاد ابله یاندم! نام اوچ سنه، ررحمه کی فریاد ابله یاندم! افکده دوغان ایلک کونشم کولیه جکمی؟ کوسکونمی نه در، یاسلی آشم کولیه جکمی؟ باقی جان بکیش یا وورک، سینه کده اورقلار ظلمتده محکوم ایدیا بوقاقلر...

یوق حزنکه یایان

براهنه نک مدای فوقکده نمایان

بفرک طوبوشورکن اوفزیل لوح سادده آواره، بریشان دلا شیر احتربلی تاب... آغلار، بوقایع کجه سی، روح سادده برمرسری مهتاب...

افان حزنکده کی ارواح بریشان

آل قانره پویان...

اوکوزلکنک شعرینه دالمش کی بجنون آق کوملکنک اوستی قیزیل قانی یادولوک...

ای سینه مشهده آچان، کل اولان آبدین! آئی عزیز آله ولرله یان، کول اولان آبدین! فویون، بوسنک سینه کی خنجرله بن آفر فویسون و سقیاسین فورولان وحشی ملر...

سره نجهت

ایتمکده در. بونکی محکمه لرنک خصوصیتلری، صورت فعالیتلری آریجه موضوع بحث اولمه ده کر.

ا. عالی

امور حقویه مدبری معلم

اقتصادیات

خیالیه قیق صنعتی نه صر کزده در؟

لوزان معاهده سی ایله تورکیه جمهوریتده کی روم و آرمینلر مجرته مجبور ایدلیرلر. بوحادثه، شارلاناتقلری ایله شهرت بولش عصرین «غریق» لری ایچین علیهمزده تحواف بر پرویشدا واسطه سی اولارق قولانیلمق ایسته دی. دبدیلرک: (تورکیه ده صنعت و تجارت هپ روم و آرمینلرک آلرنده ایدی. بویایک مرق هجرت ایدنجه آرتق اوراسی چوراق و عقیق بر ساحه قالمشدر. استانبول لیبانی جان چکیشور، ازمیر ایسه توش.. اوراده تجارت و صنعت نامنه برشی قالمش؛ چونک تورکلر بولری مجره ضرر مش.. بویاکش سوزلر یالکیز غره لدر محالنده قالمه دی بلکده کندیمزی پورمی، جواب ویرمک لزومی بیله دوبازدق. فقط کور و پوزر که کادرا ایتلرله، و فوف و بیلکلی ایله طایق ایسته، یکمز آوروپا محالی ده بو شارلاناتلرک آز چوق تأثیرلری ایتنده قالمش. بوندن برقاچ آیل اول برلینده منتشر «یالوستر برنه جایتونخ» غزه سنده وایلی «فون آلیس شاهه» طرفندن یارلمش بر مقاله انتشار ایدر. بومقاله نک سرلوحه سی شوایدی: [ارمیر خیلری شمدیدن سوکره آتنده بایلایق! عینی بحیفه ده برقاچ قایتشه یله آتنده خایلرک ماصل ایشله دیک ده کوسریلیور. سوکره ده، روملرک ازمیردن هجرنیله خایلیجک آرتق بوراده سونیدی؛ آتنده تأسس ایده چی سوبله، ایسته نیورده بوندن برقاچ آیل اول «وزن برنخ» طرفندن و (شرق مسئله سی) عنوانیه نشر ایدیلن بر کتبات آله کیدی. بونکابده (یئکی تورکیه) سرلوحه سی آلتنده یاریلان یاریلری اوقودم. مؤلف، یئکی تورکیه جمهوریتده کی اجتماعی، اقتصادی و سیاسی حیات و فعالیتلرندن اودرجه بیگانه بولونیور که بزه دائر یازدینی فکرلری و بر دیک معلوماتی اوقورکن کولمکن منع نفس ایده مدم. بوذت محترمده شوقاعته در که روم و آرمینلر ازمیردن کیتدن سوکره بوراسی برچوله، بریایانه دوعشدر.

آوروپانک، آراسره رساله و غزته لرنده کورولن بونوع یازیلر اگر خصوصیه بر مقصدله بیلارک یازیلورسه دوعروسی صافدر و نلک بودرجه سی بواوروپا حرر و مؤلفلرینه برتورلو یافیشدیرمق ممکن دکل. ازمیر تجارت و صنایع اوداسی، قائل و محررلری بک کولونج بر موقعه بر اقان غره قارک بو پروپاگاندا لرینه رقم ایله،

حقيقتك انك بليغ لسانی اولان ايستانتيقله جواب ويريبور و برجي آديني جزيران نسخه سنده توركيه خاليچيلندن بخت ايدرك آتشدور . بونسخه ده مندرج واك دوعرو اساسله مستند ايستانتيق جذباتي مطالعه ايدجك در حال كوره جكر دركه از مير اقتصادي منطقه سنده زياده جه خالي اعمال اولونان اون برشده روم وارمنيلرك بولونقلري صبرده داييلان خاليلرك مقداري، اولرك عجز تندن صوكره و خاصه صوك سنه ظرفنده اعمال و خارج سوق ايديله ن خاليلر مقدارندن پك آردر . ديمك كه تورك آلي، تورك قابليتي ايكي مضر و يابجي عرك طويرا قريزي ترك آله مسي ايله حاصل اولش بر بوشلق وارسه اوق قطعاً احسن ايدبرمه مشدر . بالعكس كيت و كيت اعتباريله بونكونكي توركيه خاليچيلقي جرحدن اولكي رصيتندن جوق داما يوكست بر موقعه در . بناء عليه بونكونكي بونانيليك تادتا كوكله شمش تاد تندن بري اولان شاره لانا نقي نتيجه سي عصل ايتمش اولان و آورويا و امريقاد آرو و اهميت سزاويله برابر بزم ايچون احملي جاز اولمايدين باشه ياكش و يلان فكرلرك تصحيح ايديله سي جوق ايسترز . بر مملكتك نفوسني آزالتيق ، همزده بيليرز كه فعاليت حياتيه و اقتصاديه پره تسهيلرته اوغون بر حركت دكلدر ، لاكن روم و ارمنيلرك مملكتزدن اوزا لاشد بر لاسي بر ضرورت ايدى . اونر اككي بيدكلري ، سينه سنده تام بر رفاه و سعادتله ياشا دقلري مملكتيه اهانت ايدير . اونر آرتق توركيه نك نافع و چاليشقان بر مصوى اولقدن اوزا لاشمش ايدى . او ايكي ملت ، توركيه جمهوريت و تورك ملتك وارلنده بر چييان حالده قالمشدر .

عضويتك بوه مضر قسمي موقيتكار بر عمليه ايله نمبرلهك و آتدى . بوميله تورك بيه سنده اك اوقاي بر صارصيني بيله حاصل ايله مشدر . بالعكس، هرايشني كندى فكرى و كندى سميله كورمكه باشلايان تورك ملتى ، زنده ، قادر و داما مثبت و قياش بولاردن يورويين بر وارلق ايله هركون صناع و اقتصاد ساحه لرنده دها پارلاق، دها موصيتي اديملر آتقده در . ياواش ياواش بوحقيقتي اغيارده تسليه باشلامشدر .

از مير تجارت و صنايع اوله سي مجموعه سنده اوقونان منطقه مر خاليچيلقنه متعلق درت سنده ايستانتيق ، بوقيمتلي صنعتن حقدنه اشاعه ايديلن سر ايا غرضسكارنه افترارك تماميله غير وارد اولديني اثبات ايله مكده در . روم و ارمنيلرك عجز تندن اول منطقه مر

داخلنده ۸۲۹۰ خالي دستكاهي واردى . بو دستكاهلرده ۲۴۲۵۰ عمله ايشلردى . عمله نك (۳۹۰۶) سي روم و آدمي ايدى . سنده ۹۹۲،۶۸۰ آرشون خالي اعمال ايديلردى . عجز تندن صوكره ايلك سنده ظرفنده اعمالات بر آزار صارسيلدى . بوطيبي مملكتك حرب بوزندن اوغرا ديني عده لردن حاصل اولش بر كيتدى . متعائب سنده خالي اعمالاتي شان نقدير بر صورتده وسعت پيدا ايدى . نهايت كورسيورزكه ۹۲۶ سنده اون برشده دستكاه مقداري (۱۱،۳۰۵) ، صرف تورك اولقي اوزره عمله مقداري (۳۰،۹۴۰) ، اعمال اولونان خاليلرده

ازه ميرك كوزهللري

برى رندن كوزهل ، برى رندن ايجه ، اوزا قلردن بوهار كوللريني سزنجه ؛

بوتون كوزلر قارارير ، بوتون بوزلر صارارير . كنجلر قرياد ايدركن ، اختيارلر يالوارير .

قاچ ارككك كوكلونه بونلر هيچان ورمش ، قاچ اركك بونلر ايچون سه وسه وه جا ورمش .

افكين باقيلشونده حقلى برغرور كيزلى ،

بم بياض تندرند الهى بر نور كيزلى .

هر بهار ، بلك بر كوكول چارسيور بونلر ايچون ،

چارسيور بلك بر كوكول بلكده بريار ايچون ؛

ايللر بيلمز ، طمايز بوشيرين كوزهللري ،

مجهول بر اثر در ازميرك كوزهللري .

كوزيه - حزيران ۱۹۲۷ سلميه صبرلي

(۱۰۱۸۴۹۲۴) آرشونه بالغ اولمشدر . ديمك كه تورك ، ارمني و رومدن داما زياده بر قابليتله چاليشر راولردن دها فضله موق اولاييلر مش . بر جوق طبيي ، ملي و اقتصادي امتياز و فضيللردن دولتي خاليچيله مزك استقبالي دهه هيج بروجله تهديد ايديله مر .

طبيي امتيازلر ديوروز . في الواقع ، توركيه يوكندن ياپلان خاليلر ، يونان خاليلردن داما مرغوبدر . نه كم يونانيلرده بوني بيلكارندن خاليلرينه لازم اولان يوكلري بزدن صابن آليرل .

از ميرده و يونانسانده خاليلر ايچون قوللانلان بويالر هب بر اولديني حالده بزم هوا وضيا نرك خاليلر اوزرنده تثبيت ايله ديكي رنكلر يونان رنكلرندن داما ظريف ، داما لطيف و داما

نابندر . حق يونانيلر بوني ده فرق ايتدكلرندن صوك زماندرده خاليلري ايچون از ميرده بويامش (ايله) جلبنه فضله هوس ايتك باشلامشدر . بويكي شى طبيعتك يالكز بزه بخش ايله ديكي ايكي امتيازدر كه هيج بروجله بزدن نزع ايديله مر . ملي فضيللر ديوروز . في الواقع ، تورك قاديني اوندكي ، باغ و باغيچه سنده كي ايشلري كوردكدن صوكره منظم بر ايش و منظم برقازاغ اوق اوزره كيجه لري ده چاليشه رق خالي احضار ايلر ، بوسورتله برقزاق دها ناهين ايلر . تورك خاليلرينك فيثانلرند كورولدن اعتدال ،

اكتريا بوقيل تصرفلردن نشأت ايلر . يونان قاديته كلنجه ، اونك بوقضيللندن پك اوزاق اولديني ميدانده در . يونانسانده قاديته عالهدى و اجتماعي وضعيتني بيليرز . يوكست حياتده كي يونان قادي چوجوغني بيله تربيه ايتك لزوم كورمز . اشاغي طبقه قاديلى ايله ، تورك قادي كي هيج بر وقت اوينه ، مائله سنه مربوط دكلدر . كلنجه ، سفاقت اوراده ، دل فضله سي ، حق معتاد معاليلري بيله قيصر بر اقدده در . بناء عليه آسيان صفر ايلرك آسده تورده قلري خالي دستكاهلرده مطلقا يوكست بوميله منتظم عمله ايله چاليشق ضرورتى وارد . بناء عليه يونان خاليلري ، بزم خاليلر بزدن داما دها باهالي اوله رق احضار ايديله جكدر . مع مافيه مسنده بونكلده قالمز . تجربه لره ا كلاشيدلى كه توركيه ده خالي ايله اوغرا . شان تجارخانه ل و تورك تاجرلري ، خاليلن فضله مقدارده منع آراماق صورتيله بر فضيلت تجاربه كوسرسيورلر . يونان تاجرلري ايسه بزدن و چوفيه متملره سمع ايتدكلرندن ايكي مملكت خاليلري آراسنده فيثانجه ده بارز فرق كوروليور .

خلاصه ، تورك خاليچيلقي حقدنه يونانيلرك ياپدقلري مني پروفايدلر مؤثر اولقدن جوق اوزا فدر . يابن بر آني بزه ، يونانيلرك جبري و غير طبيي شرائط و احوال داخلنده باشلا دقلري بوايشده موق اوله مادقلري كوستره جكدر . تورك خاليچيلقي ايسه بوكون ، « ارمني و روم » لرك بوراده بولندقلري زمانلردن كيت و كيت اعتباريله دها يوكست بوموقده بولونديني كي يارينده بوموقى محافظه ايدجك ، حق داما پارلاق و داما مستثنا ظفرلر تاين ايله به جكدر .

تجارت اوداسي كاتب عموميسي

م . طور خود

(فكرار) عالم سلك فبتي عضوي معارف و كيميز

مصطفى بناني بك افندي

ایده بیلن بر صنعتکار اولدیفی کورستریور .
برقسی یاستل، برقسی یاغلی بویا ، فیکور، یباز
ماردن، ناتورمورت حق قوموزیسیونری برور
تدقیق ایدیلرجه اولورسه جان باشقه باشقه
آداملرک فورجه سندن چیدیفنه حکم ایدلک
لازم کلر . بوقادر متعدد طرز لرده چالیشان
برصنعت آدامنک هویث شخصیه سنی بولایلمک
خیلی مشکل برمعادله صنعتدر . بونکلر برانظمی
شناسی بک صنعتک ذوقی طامش برهنرورد .
درالمعلمین رسم معلمی قدری بک آتیسندن
امیدوارارانه حق برصنعتکاردر . سرکی به قوبیدی
متعدد رسملر ایلچده کوزل اولانلری آزدکلدر .
قدری بک آلتیاده اکل تحصیل ایتش بولمسی
دولایسیله غریک سیاستدن ، ضیاسندن آلدیفی
الوانی شره کتیردیکنی اثرلرنده واضعا کورو .
بورز . بزشرقلیر موسیقمزده ، شهرلرمزده اکثریا
اول برسمای عرض ایدرز . فقط . ساجز ، آخاچلر
وصولرمز دایما براتی ، دایما شندر . قدری بک
عزوز رنکلرله رسملرمزده برملات برمک
ایستورکه ، صنعت علمیزی باشند باشه جزه
باطمقدن آتیا البته فورتارده چقلدر . هنوز کنج
اولان قدری بک بک بک ترک ایتدیگی غریک تأثیرندن
فورتولارق بزه نفیس اثرلر ویره چکلرله قطعیا
مطمشن .

صنایم نفیسه بک اسکی مأذولرندن کاظم بک
چوقندن بری حیات صنعتیه بیکانه قالمشکن اون
قادر رسمله سرکی به اشتراک ایدیلرورلر . اسکی
اقولک بوسادق هنرورنی آلدیفی بک نقشه ایل
یمت بعدالموت اوغرامش کوروپورم . امیدایدزکه
بو آتش اوزون زمان ترک ایتدیگی فورجه سته
تکرار صاریلق یسه آتیده بزه قیمتی ، سوعلی
اثرلر وجوده کتیرمه ستمه بر تازیانه تشویق
ارلسون .

رأفت بک استانبولک اوزون زماندن بری
طانیدیفی اسکی برسپادر . قادیلرنده کی ایجه لک
ورنکلرنده کی برافلقه ظن ایدیلرکه خیالنده
یاشایان برتیک ایدی مجلوب و مسخویدر صنعتکار
هرچهرده اون کورپیور ، یالکز اونلک ایچرن
یاشیور .

ازکک لیسهی رسم معلمی طورغود بک ..
بوکنج رسام هرکدن زیاده تدقیقه شایاندر .
سرکی به قوبیدی رسملری نظر معاینه دن بکیرجه
اولورسحق ، ده سن و آتایمی به هیچ اهمیت
ویرمه سیله بکی برأول ادعای آملنده اولدیفی
ظن ایدرز . شعر سوله بک ایچون کله انتخابی
کافی کورده شاعرل کی اوچوق رنکلری بایانه
دیزمه بک ویره چکی معنایی بر یباز ، برپورتره
بر ناتورمورت الی آخره و هرشی ایچون وافی
کودلسی محذویرلدر .

کرچه صوک زمانده مختلف فکر لر آواستنده

ازمیرده ایلک رسم سرکیسی

ازمیر بوسنه آجیدنی بویلاک سرکی ایله فعالیت
کیرمش اولیور، که شایان شکراندر .

انسان چوجوقدن ، چوجوق رشیمدن ،
اولور . دالیر ، یاپراقلرله ، چبچکلرله
بجهز کوردیکز آخاچلرک مبدای یا برناچیز
نغم ، ویا ضعیف برقداندر .

هرباشلانچ کوجدر ، نقصانلرله معلولدر .
ایتداده تکمل ، صفتکار ازله بیهامیسراولامش .
شوحالده ازمیرک بویلاک سرکی ستمه مکمل دیمک

امید

— م . اسعد —

برتشرین کونیدی ، صیجاق بووا کده ؛
قلیمک یالکزلق هجرانی دیندی .
نه قادر یاقیندک با کا او آند ؛
باقیشک ظن ایتدم روحه سیندی ..

سسز آقشاملرده ، اوزون کونلرده ؛
ساحلده نشتمی کزیندک بز ؛
کوکک کیزلیجه دوشیدی کزده ؛
شعرلر سویلردی مهتابده ده کز .

بر کون ترک ایدیلدم هجرانه خسته ،
بیللرجه بکهدم بر دعوتکی ؛
امید باغلام بو امیدسز عشقه ،
کورمه دن سودم بن چوق زمان سنی .

غربنده بیلرجه آغلاپورکن بن ،
قالیمی ربنده بن دن کوکلکده ؛
آغلاسم یالوارسم کلیمسک سن ؛
بردفعه کورمه اولدیکم کونده ؛

کون دوغدی : ادهم رصافی

طبیعت خلقته عدم وقوف اولور . فقط بونقصانلر
هنرورلری رنجیده و خلقه زی انکسار خیاله
اوغراقاملایدر .

سرکی به اون قادر رسام اشتراک ایشدر .
بونلردن اوچوق اثر وضع ایدن یوزباشی نظمی
شناسی بکدر . شناسی بک بزه عرض ایتدیگی
اثرلرله هر وادیده ، هرشیوه ده چالیشان ،
مختلف شخصیتلرک چالیشمه طرزلری نمیل

ازمیرده ایلک دفعه آجیلان بوسنه کی رسم
سرکیسی شایان تذکار برحادثه در .

برعملکته رسم سرکیسی ، اوپرک مدنیه
برخطوه داما آتدیفنه اک بارز بردیلدر . اقول
ایتش ملترک مدنیت درجه لرلی بوکون آتجق
اثرلرله تدقیق ایده بیلیمورز . اسکی مصریلرک ،
کلدانلرک تخته هیکلری ، معبدلری او دورک
بزه بوتون هویثی سوله بن الکیلیغ آغزلردر .
آتوری و فنیکه لیلر ، قدیم یونان و رومایلر ،
مدنیت ساحه سنده بزه رهبر اولان یکمش قوملر
قیمت مدنیلری بوکون آوروپانک اک معروف
موزملری دوله وران اثرلرله اثبات ایتلدر .
تاریخک عصرلردن سوروکلر بوب کتیردیگی
مشکوک حوادثر هیچ برزمان برملک علویت
فکریمه سنی اثباته مدار اولامیور . جسارت ،
مهرم ، فدا کارلق ، وطنپرورک قدیر اولان انسانی
سزیندر . فقط مدنی لقبی قازانمه کافی کلیمور .
شهادت میداننده دنیانک اک بلند پای سنی قازانان
اسپارطیلر اک قدرتی اردولره بویون ایکنه دیلر ؛
نه چاره که ترموپیل کچیده برافندلری بیکارجه
مزار ، افرویدیت اک فنا فر ایدلش قافاسی
قادر اوملت مدنیته دلیل اولامیور . اسپارطه
شجاعته افندی اولارق یاشادی ، لا کن
مدینه اک بچریکسز برحد متکار بیله اولامادی .
بر ملنک مدنیقی صنایع نفیسه بیل اولان میلیله
مبسوطا متناسبدر ؛ دیمک اک دوعرو بر حکمدر .
نسبتا بک آرز زمان ایچنده استبدادن
مشروطیته ، مشروطیتدن جمهوریه کن تورکلرک
آرتق مدنی برمات اولقی ادعا و آرزوسنه صاحب
اولدیمه ، صنایع نفیسه بیه اهمیت و برملری قادر
طبیعی برشی اولاماز .

تورکلره ، مرحوم حمدی بکدن باشلا یارق
کلن رسم هوسی بر قاق صنعتکار یتشدیردی
ایسه ده بوخودرو هنرورلر بوتون استبداد
دورنده انشاف ایدمه شلردی . حرب همومیدن
بر آردول بایان و (عثمانی رساملر جمعیتی)
نامیله تشکل ایدق هیئت ایلک خطومنی آتمش ،
هررور مشکلاته ، صیقینی به رعما ایکی سته دوام
ایده بیلش ، صوکره داغیلش . بر قاق سته در
ینه فعالیت بکن جمعیت استانبول وبالا آخره
آنقره رسم سرکیلری منتظماً آچقه موفق
اولدی ، لا کن قوس قوچه بر تورک ملنک صنعت
حیاتی بویه بر ایکی مرکز منحصراً قالیرسه
بو بوک بر امیده ملجا اولاماز . هر شهر مزده
بوکی فعالیتلر کوروللی و عمادی ایتلدر . ایشته

پروفسور غار و سینی ده

مابعد -

يك چوق قائل و خود پسند آنه‌ل واردركه اسباب موجهه سنی تحقیقه لزوم كورمه دن (فروبه‌ل) باغچه لرنك علم بنده دورل . كویا بوعام دارلقلری اوراده چوققلره اوقوق یازمق اوكره نیله . دیکندن ، تدریسات پایاماد یقندن منتقدن . حالوکه بوزوالیلر بیلمیورلرکه ، هنوز لایقله تعصو و تکامل ایتمه مش چوجوق دماغی اوقوق و یازمق اوكره نك مقصد یله متادی تضیقئر آلتنده بولوندریق نه قدار مضر و مهلكدر ، چوجوك دماغی تشكیل نكرده نه قدار وخم رخنه ل آچار .

(فروبه‌ل) كه مؤسسه لرته sceptique - ری مرکز دیبه اولش فكلر مدافعلری ، اسكی كونلر مداحلری متعصب كیمسه لره آزدكلدر . چونكه (فروبه‌ل) كه باغچه لرنده پappagalismo از بر حیلك بادار اولیور ، چونكه اوراده لایقله علوم دینه درسلری از برله نیلیور و یاخوده اوراده اخلاك علوی پر نه نیلیور ی اختلال ایده جك ماهیته قیز واراك چوجوقلر آراده بولونور . رولیور ؟! خلاصه ، بوكا نمائل ده ا بر چوق واهی اعتراضلر آراستنده ده نیلیور كه (فروبه‌ل) كه باغچه لرنده چوجوقلره اهضلی حریت و برلیور و بونك ایچون بومؤسسه لره شمدیدن جمعیت و حكومت قانونلری ته بد ایدیی اختلالیلر ، عصیانیلر به تشدیر یلیور ؟! فقط بومعارضلر دوشونیورلر كه (فروبه‌ل) كه باغچه لرنده چوجوقلره بخش ایدیلن حریت مقصد سر ، كيف مایشاء و رملش حریت دكلدر ، بونلر دوشونیورلر كه فطره حر دوغان بشرك اك علوی فایه سی ده بته حریتدر ، بیلمیورلر كه بشرك اك فیضدار و مكمل قدرت منبعلری حریتك زاده سیدر .

خلاصه فكلری ، روحی و بدنی فعالیتلر ك ناظمی ، انظام ، آهنگ و موازنه نك اساسی حریت تشكیل ایدر . حریت خلقی و كیزیقنا نمایانك ساحة انشیااری و بناء علیه بونلری تشخص ایدر پر درك اصلاحلرینه واسطه اولان یكانه حاملدر . استبداد اوزرینه مؤسس مكتبلك dogmatique و بریدیك fictif ذاتی اولایان و نصی تربیه ، چوجوقی باشقه سی طرفندن متحرك برما كنه ، مستبد ، سرت بر سر بونك امرلرینه بلا قید و شرط اطاعته محكوم بر قوبله ، اسارته هرحال وزمانده سرفرو ایدن و الحاصل شعور یله دكل باشقه لرنك آرزوسیه حر ك ایدن شعور بر جسم وضعینده بولوندر . حالوکه ، (فروبه‌ل) كه باغچه سی ، بونون بواسطه ایدای تأثیرلردن ناما

اوز افلاشدر ، چوجوقده ایلك شعوری یارامق ایچون قورولش ، چوجوقی تدربعاً شعورلو بر كوچوك آدم خاله قوبق ایچون جابالایان و الحاصل اونی منسوب اولدنی جماعتی ایچنده سر و سربست یاشاتارق هم كندینه ، هم ده جمعی افرادینه ایلنكلر یایدیریق ایچون چالیشان بر مؤسسه در . شوالده ، (فروبه‌ل) كه باغچه لرنده كی حریتك ، اختلالی ، عصیانچی بشدیر بیوراد ماسیله بویا سینه توافق ایدن اساسلری آراستنده نه قدار بویوك تضاد واردر . (فروبه‌ل) كه تربیه سیسته ملرندن باشقه دیگر سیسته ملر ده واردر ، بز بونلری تدربعاً مقایسه و مطالعه ایده جكلر .

(فروبه‌ل) كه تربیه سیسته سی ؛ چوجوقی نمایات طبیعه سینه كوره تربیه ایتك ، طبیقی اونك ایچون اك صاحب صلاحیت صرفی طایقی و چوجوقی آز بونق اساسنه مستنددر . فروبه‌ل Nulla si crea nella natura طبیته هیچ برشی یارادماز - مفهرمه كوره چوجونده ذاتاً موجود اولایان قائللری یاراعقه چالیشان . او ، یلكز اوپون واسطه سیله موجود طفلی نمایلردن تدربعاً استفاده ایده رك چوجوقده آنارلردن موروث فنا نمایلری ، محتملاً یاشایاجی انسان نمایانته تبدیل ایدر (فروبه‌ل) چوجوق خلقنده موجود egoisme انانیت نمایانته دوشورون دوشوریه محایه قلیقشاز ، او Nulla si distrugge nella natura طبیته هیچ برشی محو اولار مفهرمه كوره چوجوقده موجود (egoisme) ی اونده نشئه ل حاصل ایدرك نمایلارنی و فایا ق (égo-altruisme) ویدر (altruisme) نه تحویل ایدر .

فروبه‌ل ، باغچه لرنده چوجوقی اولا بدنا قوبه ایدر و بصورتله استقبالده در یله جك فكلری تربیه چوجوك مقاومتلری آرتیرر و شعورك خلق اوله سی ایچون بر چوق اعتیادلر قازاندر . یاواش یاواش بوعایدلری حاصل ایتدكدن صوكرا فعالیتلری صرف ایده جكی جمعیتك قانونلرینه و منسوب اولدنی ملتك مفكوره سینه كوره چوجوقی نیشدیرر .

اوحالده چوجوقلری بویا یه كوره یتشدیرمك ایچون تعقیب و تطبیق ایدیلن اصوللر نه دن عبارتدر ؟ ایشته قونفرانسك اساسی بوتشكیل ایدییور . بز ، هرشیدن اول ، كندیمزه صورمالی بز ، كه (فروبه‌ل) كه تربیه سیسته ملری ، چوجوقی تربیه سنك عقلی برلیدیلرله تطابق ایدییور ؟ بوسؤاله لایق اولدنی جوانی ویره بیلنك ایچون ، اولا

واعظ محترم مارلستونه هضر تلمری !!

وقته : آووقات نزه حسین بكك يك اوغلندكی بكار آپارغانك مالونده جریان ایدر . مول طرفده راحت بر دیوان واردر . اونك یاشنده كوچوك بر ماضه اوزرنده بر تلشز تلفون جهازی .. صند لیله ، قونقورلر ، بیله لور الخ .. خلاصه سوسلی بر صالون .. بر كوشه ده طرف بر ماضه اوسنده آووقاتك بر فوطوغرافی ..

اشخاص :

آووقات نزه حسین بك ۳۰ یاشنده كولر پر یخان خام آووقاتك متره سی ۲۶ یاشنده واعظ محترمك صداسی [برده آچیلدنی زمان صحنه بوم بوشدر . بر آرزو كره قایی آچیلیر . كولر خام بر فورطنه كبی ایچری كیرر .]

كولر - [نشئه لی] ایشته كولر .. كوچوك كولر .. آ بونه ؟؟ [حریتله اطرافنه یاقیتیر] بورده دكل .. زوالی بن بودالا كبی فوشه فوشه كلیم ، صوكره بك افندی بوق صیوینه بده كورسون او [قایی به دوشور نوجه ایتشكن بردن بره دورور] فقط دلیلی انسان هیچ كیمسه سینه كورسه ری ؟ یكی اما كندیی نر ده قالدی ؟ اتشلی اتشلی مكتوبلر یاردندن او قدار یاواروب یاقاردقدن صوكره تام بی قوللریت آراستنده بولاجنی بر دقیقه ده نه دن اوزرنده بوق [اوزرنده ماضه نك اوزرنده كوزه كورونه جك بر یرده ظرفی كوره رك .]

آ بر مكتوب ، بوشه ا بر یلیوری ؟ [اوقویاری] « كولر چكیم .. مستعجل ، يك مستعجل برایشم چوجو غك روحی انكشافلری ، نمایلری طایقی ایجت و (فروبه‌ل) كه تربیه سیسته ملریله مقایسه ایتكلمز ایجاب ایدر . چوجو غك روحی نمایانیه (فروبه‌ل) سیسته ملریله مقایسه دن اولده فروبه‌ل سیسته می دوشوران روحی سیلیری و Pestaloggi نك حسی اصولیه (Aporti) بیه (فروبه‌ل) كه سافلری Girard نك اتالسا سی چوجوله دریس ایتنده كی اصولی ده تدقیق ایتكلمز ضرور ایدر . (Aporti) اصولی سرعته تدقیق و ایجاب ایدن تدقیق بریدن صوكره ، (فروبه‌ل) سیسته ملنك چوجو تربیه سیله اولان مناسبت و تطابقلری آراشدیرر . تقیدات و تدقیقاتی اكال ایتدندن صوكره بر چوجوق باغچه سی شكلی ، تربیه واسطه لری ، سر بیاری ، پروغراملری ، مشغولیت ساعتلری ، انضباطی ، تنفس زمانلری ده تبیت ایدرك عصری بر چوجوق باغچه سنك اك مكمل شكلی بولش اولاجقز .

— بریمه قونفرانس یتندی —

عفی رضا

اوكله لیه سنده فرانسه چه ماضی

اینا بیورسه كن آجیریم سزه . . شونی بیلمه لیسنك كه جناب حق جنتك قابوسی آنجق اسر و تنیهه متقاد اولانله آچار . . .

[رعظ یاواش یاواش كولری علاقه دار ایتش ؛ دوداقلرنده كی مستزیا نه بسم سیلیندر ك اونك برینه كیتدكجه متزاید برانیده قائم اولشد .]

صانكه او ككزده ایسته دیکكز قدار . . بول بول زمان وارمش كبی دینی وظیفه لویكزی احوال ایدر ، كندیکزی هر درلو منیا نه قایدیرر سكر ! حالوکه نه بوش بر امید ؟ . . نه زوالی بر قناعت ! . . بوقادر كوزله ، بوقادر لطیف بولدیكز بودنی حانی ، بیلیور میسكز بچاره قیزم ، نه قدار و نه قدار فانی برشیدر ؟ هجبا داما اوج كون ، داما اوج ساعت ، حق . . اوج دقیقه یاشایه جك كزدن آمینیسكز ؟ آرتق نمایله شاشیرمیش اولان كولر ، شدت هیجاندن آلی قلبه باصبر بر مشدر .]

آره كزده طریق حقدن آیرلامش اولانلرده واردر ، هم ده حمد اولسون بونلر هنوز ظن ایدلیدیکدن بك جوقدر ، خطاب اولنله دكل ، فقط دیکلری ، احوال بچاره قیزم سزده بونلر آره سنده سكر اوت دیکلری كه شیطانك اغوا آتته او مشرعه ضلالت دوشورك بوتون موجو دبتلری هوا و هوسلرینه ترك ایتشلدر . ایشته بن اونره الهك كندیلرینه بر سوس دیبه احسان ایتدیک صاچلری كسدر درك ، وجودلرنك هر كسه كزلی قالماسی لازم كلن نقطه لرینی عبادالله آچارق ذوق و آكلنجه برلرینه بارلره ، دانسیقه لره و حق بكار او طله لرینه دوام ایدنله خطاب ایدییورم . . .

[واعظ اندنی البسه نك آچیتلندن بحث ایدركن كولر كولیك هیجانلی حر كترلرله كوكسی قایانق ایچون البسه سی چكر ، فقط كوكسی قایانكرن مالدلری بوس بوتون میدانه چقار ، بكار او طه سی كلسنی ایشیدنجه ده شتله اطرافنه باقار .]

ای جهنمكك دیورم ، بیلمیور میسكز كه دنیا ده بر قاق دقیقه لك ذوقكز ایچون بوتون آخرت كزی قائب ایدییور ، كندیکزی كوز كوره كوره جهنمه آتیورسكز . . .

[بوسوزلر اوزرینه كولر حقیق بر قورنو و ده شتله صا صیلر ، آلر یله یوزنی قیایر ، صانكه شیمیدن جهنم آلورلی وجودنی یاقابه باشلامش كی قیور انمایه باشلار .]

فقط خایر بوندن صوكره سزك ایچون فلاح یوقدر دیمك قفورالرحم اولان جناب حق مغفرت الهیه سی اونونق اولور . خطا لریكز نه قدر بویوك ، نه قدار نهایتسز اولورسه اولسون ، یته امید قاپسی ، غفر و مغفرت احواللری قایانقش

دكلدر . سزك ايچون حالا كنديكزى عفو ايندirmek . آخر تكزى قورتارمق ، جنتك نياشيز نمىلرندن استفاده مكنيدر .

[واعظك سسى جهنم نهدىلرندن وازكوب ده طائى طائى جنتدن بجه باشلايه كورك بوژده كشايش بولور ، وجودينه سكونت كلير .] فقط آرتق غائب ايديلهك بر ثابته كن بوقدر ، لك اوقاق برتردد سزى جهنمك اسفل . السافلينه قدار الفا ايده بيلير ، مان شيميدى ذوق وسفات حياتدن اورافلاشكز ، بونون ماضيكزى ، بونون كنامريكزى خاطر كزندن سيليكز ، بر دها حق بولندن آبرلاق ، اللهه واسرليه حاصى اولماق عزم و قرايه درحال سجده ايدرك كمال عقولته وبه واستغفار ايديكز ، اللهك غضبندن آيق بوسورتله قورتولا بيلير سكر ! [بوسوزلر اورزيه كورك سچاسى بر وضع ندامت آلير ، محجوب و نادم بر مدت اوكنه باقار ، ياواش ياواش اولور ديقى قولتودن خالينك اوستنه قايار ، سجده قايه جق كپي ديز اوستى بروصبت آلير ، عريب بر نصاف ائرى اوله رق كور دبر اوستى دوشديكى رمان آووقات نزيه حسينك فطوعرافتى احتوا ايدن مامسه لك اوكنده در . ايشته تام بوئاده قاني ياواشجه آچيلير ، آووقات نزيه حسين دودامرنده كننمش بر تبيله ايجرى كيور .]

اوجنچى مجلس

كولر - نزيه حسين بك

نزيه حسين — [ايجرى كيور ، اطرافنه بايقير وكورلى بو عجائب وضعبنده كوروچه شاعيره رق كندى كندينه] بوده نه ؟ نه خط احوال ايدىور بويله ؟ [آنى اللهه كوتورور ، كندى كندينه كوله رك] ها آكلاشيلدى ، رسمك قارشيسنه بچمش يالور يور ... واه ياوروجق واه ... ديزلرني آجيتنه جق ... (كنج نيزه باقلاشهرق بو كسك سسله) آكلاشيلدى چوجونم ، بى سويورسك ! بونى بكا نياش ايچون كنديكى بوقادار بورمايه محتاج دكلدك ! كولر — [بر صيچر ايشده برندن قالفار ، عاشقى شندله اينترك] چيلك شيطان ...

[بوئاده هنوز آچيق دوران تنسز نفون جهازنده كورولتوى بر جارياند باشلامشدر]

نزيه حسين — [شاقين شاقين اطرافنه بويين] شيطاني ؟ كيم او ؟ بئى ؟ آلاى ايدىورسك ؟

كولر — [باردانه] رجا ايدرم نزيه بك ، بئى كندى حاله برايكز ...

نزيه حسين — نزيه بك ... كولر — آرتق آدامزده هيچ بر شى قالمادي .

نزيه حسين — بر شى قالمادي ؟ نديك ايسنه يورسك ؟

كولر — هم بكا سنلى بنلى خطاب ايتيكز ! نزيه حسين — اولور شى دكل ؛ بورميرنه ؟ بولاچه طور شومى نه اوليور ؟ بر آزاو رسيمك اوكنده يالوران سن دكلدك ؟

كولر — خوليا كزه ديه جك بوق ... نزيه حسين — [قوللرني متره سنك بلنه دولامايه چالشارق] هايدى ، هايدى براق شو شافه بى الله عشقنه ...

كولر — [عاشقك قوللرندن قورتيلور ، جدى ووقارنى برسله] آخرتله شافه اولماز بك افندي ! آرتق سزى طابورم ؛ بئى اونوديكز ، اللهه ايصارلاق !

نزيه حسين — [قاييه دوغرو يورون كورلى قولندن طونارق] كولر ، آرتق سن بى جدا سه ميورميسك ؟

كولر — سه ميورم ! نزيه حسين — اويله ايسه بورايه نه ديه كلدك ؟ كولر — سلامت بولنى بوراده بولدم .

نزيه حسين — بوراده مي ؟ آماده غريب شى ها ...

كولر — بوراده ، يا ... [واعظك سداسى تقليد ايدرك] شيمدى جناب حقاك عنايت ركرى ايله فنون حاضرته لك كشفه موقق اولدينى اعجاز كار برواسنه ايله برصدى تخيف مساهبرى اشارق ، لك قائلن دجورلى دلهره نزيه قادار كايوروزى جهنم عذابندن قورتار يور !

نزيه حسين — [ابدال ابدال] يا ... كولر — [حالا تنسز نفونن كلن جارياند سسلرني ايتا ايدرك استكراه ايله] اوت ، ايشنه طيق ، شوملمون ه فوس تروت سسى كپي ؟

نزيه حسين — [تصحيح ايدرك] فوس تروت دكل ، چارلستون !

كولر — هانكيسى اولورسه اولسون ، هپسى مدمون ، هپسى شيطان سسى دكل ؟

نزيه حسين — فقط و واى جانته ، ديكله ؛ كوزل بر چارلستونمى بو !

كولر — كورهل اولدينى قدار مهلك ! [قولاق ويزر] صاحى كوزهل ، طائى انسانى چكن رشى ! [موسيقى لك تاثيريله كورك بر آز اولنى مرادلى زور زور صويه دوشميه ، كه وشمه يه باشلامشدر] بوسحرلى نغمه رك ضعيف اراده لى انسانى كنديسنه نه مدهش بر فوله جذب ايتديكى ناصل بللى ... [برندن بره كندى طوپلايه رق] فقط اللهه حمد اولسون كه بن قولنى ...

نزيه حسين — [ياواشجه متره سسك يانه سوقولور] اوقادار چوقى ؟

كولر — [بوموشابه رق] البته ! نزيه حسين — باق بو هوا انسانى ناصل يا قالا يور ، روحكزى خفيله تيور ، اوقادار كه صانكه آياقلىكز يردن كسيلمش كپي ...

كولر — [وجودى غير اختيارى چارلستونك نغمه لرينه نوييه باشلايه رق] صاحى اويله ... دايامق ممكن اوليور كه ...

نزيه حسين — [فرلرني متره سته دولار] هايدى اويله ايسه ...

كولر — [بارى قورتولق ايسته ين ، بارى كنديسنى ترك ايدن بروصبتله] خاير !

نزيه حسين — يالكر بر تور يالام ...

كولر — [ياواش ياواش دانسه باشلايه رق] برايكز بئى !

نزيه حسين — بر قاج آدم ... [چارلستونه باشلارل]

كولر — اووچ نزيه ! بويايديك ۰۰ شى يايديكز چوق فنا ... برايكز بئى ۰۰! بر آز اول واعظ محرم ...

نزيه حسين — نه ؟ آى سنى بو حاله فويان هر كون بوساعتزده تنسز نفونله علقاي ايدن صارمساق قاقايي ؟ امان ياربى ؟ فير علقكيسى يوردك سن ؟ بوياغنده بو كوزلكده صوفته نى ها ؟ اما ده ليسك ...

كولر — [چارلستون يله آرتق كندى غائب ايتمش ، بر آز اولنى اوصالوق قرارلرني تمام او بوشدور] نه بيله يم ، عقلى باشمندن المشى ...

نزيه — اخ ؛ دهلى هر ! سنك ياشكده كور يورسك يا انسان فسيندو بيلم نه افندي دكل آيق واعظ عترم چارلستون حضر ترينى ديكليه بيالير ، اونك تلفيناييله عامل اولاييلير ! كولر — [چيغين] اويله ... حقه وار ، نزيه چك ۰۰ جنى ده جهنم ده اونك اولسون ، كل شكرم بكا ... [دانس ايدده ايدده نزيه ديوانه دوغرو سوروكلر !]

زده يئر -

صحرى زهت

افئرو روصيدن

حقيق وخالص (اخلاق) ، آغير و چتين وظيفه لرله اودرجه محمولدركه ، اگر اوكا ، لزومسز داما بر طاقم يوكلر علاوه ايديلهك ايلورسه ، بو هان داما (اساس) ك (اساس اخلاق) ك ضررينه در . سوله نيديكته نظر آ بو ، شرف وفضيلت حقيقه لك نه ديك اولديندن غافل ، بيك بر عبث قواعدم توفيق حركته چالشان [رياضت اهل] لك حالى در . مع مافيه عبق قصور ، داما آز اولارق ، بزم آرامزده موجوددر ، زده اوندن تماميله قورتولمش دكل . بزم (علمى دين) مز ، علمده اولدينى قدار ، فضيلت و قدسيت دهده ممتاز بر مرنه بى حائز اولدقلى حاله ؛ اونلركده (عقل و منطق) دن زياده (خلاق و واطل) اوزرينه ايتا ايدن بعض دستورلى وارددر .

آزجمله (دانس) ي (وسوسه) بى تخطئه ايتلى ...

حالبوكه ايكي جنس ، (قادين و ارڪك) نه وقت بر آرازده مجتمع بولتورلرسه ، اوراده كي بونن ذوقلر ، دائما عقيانه اولور . محض عمومى و آشكار اولماسى ، او طويلا ناك واو ذوقلرك نزيه اولماسى و نزيه قالماسى ايچون كافى بر سبب ؛ برضماندر . ديكر طرفدن لك بمدوح مناسبت و مشغله لريله (باش باشه) اولدقلى زمان شېرمى و تهلكه ليدرل .

سينات و فضايحه دوغرو برنجى آدم ؛ معصوم حر كئلى كزله مك ، اونلره اسرارلى رشكل و برمكدر . هر كيم كه كندى و حر كاتنى كزله مكى سهره ؛ او كيمسه لك اير ويا كيج ؛ صافلاياجق حاللى وسيللرلى اولاجقدر . بر لك قاعده اخلاقيه ديكر بونون قاعده لك رينى طوئيليلير ؛ (هر حر كئلى يار و هر سوزيكى سويلر كن ، هر كسك سنى كورمكده و ايشتمكده اولدينى فرض ايدرك ياب) اوينى ؛ ايچنده كين هر شينك ؛ هر طرفدن كورونه بيله سى ممكن اولاجق طر زده بايدى بر مق ايسته ين شو (رومالى) بى انسانلرك اكشا يان تقدير و تولىرى بولورم .

..... قادين و ارڪك ؛ بربرى ايچون مقدر ، مخصصدر . طبيعتك غايه سى ، اولرى ازدواجله برلشدر مكمدر . هر باطن دين ، مذهب ، طبيعته مقار و معارضدر . بزمكى ؛ اوفى تعقيب و اكمال ايله لاهوتى و طبيع بشرته اويون موضوعلرلى احتوا ايدر . نظام اجتماعى و مدنى ايله مفيد [ازدواج] ه كتاب مقدسك قيد ايتجه ديكي و دينك روحنه مخالف مشكلاتى علاوه ايتمه ليدر . فقط ؛ نه وله نه جك

اوده سه قاول بر بختانه !

قنطار آقاسى زاده : عمر صديق البه

— مايعد —

ارڪك ، قادين و چوجوق سسلرى ، طبانجه توفه لك باطير تيلرى ، نيكه باقير شافير تيلرى اور تاللى ولوله يه بوغور يوردى . نه اولور يورديه داور انير كن بر طاقم سسلرك آجى آجى :

— قاپلان ... قاپلان ... !

ديه هونكورديكى ايشيدنك .

هميزدن اوكه ابراهيم دايى فيرلادى .

شيشخانه سى اوندن داما اول شاخلاشدى .

يا بوجلرني كه يمدن قايى ديشارى اولدى .

چيقار كن بزمه باغير يوردى ؟

— بختكر وارمش ... آردمندن كلك ...

زده فيرلادق . آرقاسنه طايقلدق . اوبانك دوت بر طرفنى سسكتره صيچرايه دولاشمغه

باشلادق . ابراهيم دايى هم قوشورور ، هم دلى كي :

— وورماك ها ... قايديرماك ها ... قايچرك ها !

كنجلكر ؛ بر برلرني داما ابى طائيق ؛ داما ابى تقدير ايتمه ؛ داما چوق (احتياط) و وقار

ايله كوروشمه لرلى فرصتى ؛ عمومك كنديلرني لك بويوك اعتنا ايله قوللا نايه اجبار ايدن نظرلرلى

اوكنده بولونديران [اجتماع] لردن باشه نرده بولاييله حكملرني كيم بكا سويله بيلير ؟

حاضر و نك مجبور قيله بئى و كيمسه لك خارجنه بيقامايه جنى بر حديت ايچنده ؛ برينك ديكرينه ،

كندى تقدير ايتمه سى مناسندن عبارت و كنجلكك جوابلت طبيعيه سى ايله متناسب ؛ معقول و سليم

بر [اكره درميس] دن ، الله و دين نه دن اينچيليسن ؛ هيچ كيمسه نى آلدانماق و ؛ بئى

سه و ممدن اول ابى طائيق مجبور بنده اولان كيمسه لره ؛ بونون مزاي و نواقصوله برابر

كندى كوزمك ايچون بوندن دها ناموسكار برواسنه تصور اولنه بيلير ؛ متقابلا بر برينى

تميز و تعجيل ايتمه وظيفه سى ؛ متقابل بر آكلاشما و خوشلاشما بى استلزام ايتزمى ؟ برلشمه بى تخيل

و تأمل ايدن ايكي فضيلتكار شخصى ، اللهك كنديلر نه تقدير ايتديكى محبت متقابله باخبرلامق

ايچون بو ؛ اصيل برتديبر دكليدر ؟ نه اولور يا اوعيطلرده كه ؛ ابدى بر تضيق حكمر اندر ؛ اورلرده كه ؛ لك معصوم نشته ؛

برجرم كپي تجزيه اولونور ، اويچلده كه ؛ ايكي كنج (فيزواركك) مواجعه عامه ده برابر بولنه ماز اوراده كه ؛ سرسم بر عقلايك ؛ هذيان صاچان

ديه تونه يوردى . بزمه ده :

— سزده باغيرك ؛ هم توفه كلرى هوايه صيقك ... !

قومانداسنى و بر يوردى . زده اونك ديككى

باييوروق . آوازمر چيقدينى قدار ها بقير يور ، قشنگىز بديكى قدار هوايه مازمه ريوشالتيور ، دق .

— وورماك ها ، غيردر ... ! قايديرماك ها ، غيردر ... !

هاه ابراهيم داييك آرادم بر كورلرني شيشخانه سى ياندين طوبى كپي قولقلرك زاردين

ياطلا تيور ، بر آروچ بارونلى آلهوى ؛ بر آن ايچون اور تاللى مشعله كي آيدنلا يوردى .

بزم چيقشمز اوباده كي قيامتى ايكي قات ايتشدى .

شيمدى بونون اوبا خاتى بزمه بر امر قوشورور ، باغير يور ، چيفر يور ، هر برى باشقه باطيرنى

قويار يوردى !

نه اولمشدى ؟ ساده بر شى : ايلرك داورلردن

لسانى ؛ حق نامنه ؛ ميتدل بر بحر و ميت ، ألم واضطر ايدن باشقه بر شى وعظ ايتمه سنى بيلمزه

حق ولايق اولان (معصوم ذوق) لرى آلدن آلمان كنجلك اونلرك برينه داما تهلكه ايلرني

قوره مهارته ترتيب ايديلن (باش باشه) (صوى اجتماعلرك برنه كير . مجرم ايتش كي كبرلك

زورى و اعتيادى ايله نهايت مجرمه اولق هوسى باش كوستر . نزيه شطارت ، آب آيدنلنده

اوچق و نوكلمك ايتير . فقط فضيحه ؛ قارا كقلر دوستيدره عفت و مكرميت ، اوزون زمان اصلا

بر ! بر ياشايمازه

هر كسك بئى ايشيتديكى و كورديكى عمومى اجتماعلر (سوسه نه) لر دكل ، بلكه حر ميت

وسريستى لك حاك اولدينى يالكر (باش باشه) تلاقلردركه (اخلاقى) ؛ تميز و ميتن اولان اخلاقى

بيله ، تهلكه به ، اوچورومه معروض ، فساد مستعد قيلاره شوالده ، سوسيه ته حياتندن

منع ايدليك ايچين ، يالكر بولوشالره مجبور اولان بر چوق اهل فضيلت كنج ؛ بركون عفت

و عصمتلرته وداع ايدىورلرسه ، بونك مشوليت و كتمانى ؛ اوفى طريق طبيعيسندن انحراف

ايتديركه سى ايله افساد و نهايت قربان ايدن (محيط) و (جيت) ده آرماليدر ... !

قارشى ياقا ۲۵ حزيران ۱۹۲۷

اسمر نوري

برینه قاپلان کیش . نه نیکه اولان چو بانلر ؛ باغروب سلاحه صاریلشلر اوبا خانی ده کرک مالاری : کرک انسانلری قورنارمق ایچون هپ برک اوکا قارش چیمش . فقط ابراهیم دانی نه دن بزی اوپله هایقیر تیوردی ؟ اوباخانی نه دن صرف قاپلان قاجیرمق ، بر ضرر ویردیرمه مک وراست کتیر برلر سه وورماق ایچون چالیشملر . دی ؟ ابراهیم دایندن صورددق . آکلندی که ؟ — دیدیم یا ، بختکر چوق یاووز . هروقت آله یکیز بوهور صات (فرست) . اگر بوکیجه قاپلان وورولسه بدی ایستدیکیز آوده بولونا . مازدیکز . بردهاسنی بولنی ایچون چوق زحمت چکر دک ، یاده هیچ بولمازوک . اگر قاپلان بوکیجه داوار قایسه بدی حرصنی آلیر ده ، بوجاقلره چکیلدی . بزه چوق آرادق . بولوب بولامیه جغمن ده معلوم اولماز دی . شیمدی او بورایه داداندی سایلیر . داوار قوقوسی پورنده در . یاقینلر ده سینره ریر . اول الله یارین قولایقله قارشیمه چقاچمزه قناعت وار .

کیجه بی آرتق او بومادن کچر دک . صباح ده یاقیندی . طاکیری آغایم دیرکن آه چیققدق . ابراهیم دانی نک طوری بوسوتون باشقا . لاشمشدی . کوزلر دن داما ماری آله ولر فیشقی یورده آوجی زاغارلری کی پورون قانادلری آجیلوب قانیوردی . بوتون مناسیله اووقت تصدیق ایتدم که بزی آردینه طاقش کوتورون بوقوجه کولبی ، انسان قیلیغنه براختار قاپلاندر . قاپلان کیجه باصغین ویردی داوار یرینی باشن آشای تدقیق ایتدکن صوکران بورادن دیهرک بریکی بولی طودی . کیدرکن اطراف یرلری ، چالیرلی ، قایلری معاینه ایدیلور . — آها شورادن کچش ، بوجالی سورتنوش شوتومسکدن آشمش .

دیهه قاپلانک ایزری بوله کوده پورویوردی . حالبوکه بز یکری سکز کوزله باقدیمز حالد نه برشی کورویور ، نه ده بر اشادت سز یوردق . اک صاریب ، چاللق ، صیق اورمانلق بریرده بزی دوردیردی . ایکی یکی اوغلاغنی ایکی برنال آغاجه قارشیللق باغلادی . صوکره بزه دونه رک :

— توبه اولسون بختکر چوق یاووز . قاپلان یاقینده . داما ایسی ، او ، روز کار اوستنده ، بز روز کار آلتنده یز .

دیدی . داما لازم کن تعلیملری ویردی . هر بریمز کیری کوسردی . کیمیز برچالی دینه ، کیمیز بر آغاج اوستنه پوصو طودق . ابراهیم دانی نخله قالدی .

سس یوق ، صدا یوق ، قیلمداهه یوق ،

توتون یوق . قاپلان کلدیکنده ، هر کیم دنگنه کتیر سه اوآتوب ووراجق . صاقین ، دریمی بوزولایجق ها . قافاسدن وورولاجق ؛ اصل شرط بو . کیم اوکیه وورور سه دریمی اونک اولاجق . ده ننگنه کتیره نک قورشونی جاناواری ده ویرمز ، یاده مجومه قالفار سه ، اووقت ارته کی بری آتاجق .

طوغوسی چوق دهشتلی تعامات ! سافلامام که هیمز ده کایر کندن بری خلعانده ایدک . هله شوده یقه ده بزم کی بوتون آرقاداشلر کده پوره کی تیردیکندن امیندم .

آلم ته نیکه ده ، کوزلم اوغلاقلر ده ، قاپلانک نردن ظهور ایدم چکنی کوزله پره ک قلم چارپه چارپه یاقینوردیم .

بیچاره اوغلاقلر ، هیچ برشیدن خبرمز ؛ اطرافلر ده کی قوری اولتری کیرمک مشغول دیلر . آرادن بی بروت یقیدی . بکا برهصر قانادر اوزون کوزوندی . دیرکن هر یکی اوغلاق ده بر دیره آجی آجی مله دیلر . قاجق ایچون صیجره دیلر . ایلری کریدلی ؛ اوپله قالدیلر . کورویورده برشی یوقدی . یاقی باشمده کی ابراهیم دانی اوصولچه :

— هیشت ؛ قاپلان کلور ! دیدی ؛ شیشخانه سنک اوستنه اوزاندی . تام بو آرا قارشیکی چالیر چیتیردادی . آه ! نه کورویوردم ؟ قاپلان دک ، برشردی ؛ چاللی برشمر !

اوکیه آتش کی ایکی بارلاق کوز ایشلادی . صوکره غایت کوزله یوزی ؛ مغرور بیقلی ؛ بویوک برکدی قافاسی کوزوکدی . عادتار اوغلاقلره کوله کوله باقیوردی . باواش باواش ایلرله دی ؛ آیانلری بوکولمش ؛ چکسی برده ؛ طبق صیجان اوستنه آتیلایجق کدیلر کی ؛ اوغلاقلره طوغری آغیر آغیر کلدی . آزالری بدی ؛ سکز متروقادار واردی . بر دیره صیجرادی . هواده آجیلش بر آغز ؛ کدرلیش درت پنجه ؛ بیاض برقارن کوردم . اوغلاقلردن برنک اوستنه ایدنی . ناصلده اوینا یوردی ؛ طبق بشلکی بر کدینک قاره ایلله اوینادینی کی !

صوکره برده صیجرادی . اونه کی اوغلاغک اوزرینه واریدی . اوکاده اوپله ایدی . اوینادی ؛ صیقدی ؛ اوپدی ؛ قوقدی ؛ یالادی ؛ برافدی . باشی چویردی ؛ هر ایکی اوغلاق قورقودن توشدیلر بیله .

تام بوآرا برماوزمه رطاق ؛ دیدی . آرقاسندن برایلیم .

— غیررور .

قاپلان بلکه اون مترو کرین گری یوقاری صیجرادی . دما اروهاده ایکن ابراهیم دانی نک شیشخانه سنک باطلادینی دویدم :

— کوممم !

شیشخانه یاطلار باطلاماز ابراهیم دانی هان صیجرادی . بزی سووه صایه باغیردی :

— توه الله بلا گزی ویرسین غامباطوغور . دقلری ! کوزه لم دری بی بکا بر باد ایتدیردیکز ! میدانده قاپلان فلان یوقدی . یرده ایکی اوغلاغک اولوسی یاتیوردی . هیمز چیققدق . فقط هیچ بریمز سس چیقار میوردق . هر بریمز ده قالب یشاک کی بوزولش بر حال ، تحف بر محبوباتی واردی .

ابراهیم دانی قاپلانک صیجرادی بره طوغرو سکیرتدی ؛ بزه آرقاسندن . ابراهیم دانی بابا چوجوق آزارلار کی بزه چیقشیدی :

— دورک اوراده ! دورددق ، کندیمی چالیرک آراسته کیردی . بر دقیقه قادار کوزوکه دی . صوکره سس کلدی :

— بری وارک . . . کیتک . برده نه کوردم ؟ برده ، سکز قاریش غایت کنج ؛ اری ؛ صاری رنگ اوستنه سیاه بشلکی بر آناطولی ؛ بر آیدن ایلی قاپلان اوزانیور بکرکن آلدینی قوجامان بریاردن آقان قانلر اورتانی بولامش ؛ بار صاقلری طیشاری دوکولمش . ابراهیم دانی بزه توفکلی توفکلی باقارک :

— کوردیکزی ایتدیکز ایچی ؟ بکا دری پارچالا تیدیکز . بونک کپازه لکی سزه وایی بویکزه اولسون !

دیهه تکدر ایتدی . بدن باشقه آرقاداشلردن هیچ بری آغیر آچامادی . اوانه صیقله یوز آشای ایتدینر . فقط بن توفک آناه دم .

ایک دفعه قاپلان قارشیمه چیمه نک ویردی اورکوتو ایلله او بر اون درت آرقاداشک آتدینی اون درت ماوزر قورشونک ایلله هیچ بری قاپلان ایلدیمه مش ؛ ضرر سز چکر که لر کی هوادن اوجوب کیتشدی . ابراهیم دانی ایسه اوجشمه بروس ایله قاپلانی ووردینی ؛ هه ده دریمی بوزمه مجبور قالدینی داما قاپلانی کورمه دن بیلوردی .

صوک کرامتی کوزمه زله کوردیکز بویامان اختیاره پس ایتکدن باشقه بره جک بر جوامین یوقدی . اوپله باقدی . قوجه اختیارک مبارک الیرنی اوپوب بوزیمزه کوزیمزه سوردک .

عرفان عالمنده

اولدی . بوموقیتی آرقاداشلر منک وظیفه عشقنه ، صمیمی مساعیلرینه مدیون اولدیغمز کبی وضعیتی دورین بر نظرله کورده وقاوریان والیر منک قیمتی معاوتلرینه ده مدیونر .

یاسیلان ایشلر حقتد ایضاحه باشلامدن اول تشکیلات ایتداسنده منطقه نک معارف وضعیتی خلاصه ایده جکم :

منطقه نک آلتی ولایتده ۱۰۶۰ آجیق مکتب ، ۲۱۵۵ مستخدم معلم موجودی ، ۳۵۱۰ معلمک منجلی . منحللرک فضلله اولماسی بالخاصه محدود قوتلرک داغیدلش اولمسندن ایلری کلیوردی . بناء علیه بر طرفدن خارجدن «علم جلی جاره لرینی آراشدیررکن دیگر طرفدن وقت غیب ایتکسرن شو تدبیرلری آلم :

آ — تام تشکیلاتلی مکتبلر ده باش معلملره اصغری ۱۲ ساعت درس ویرلسی ب — هر صفک درسلر منک بر معلمه ویرلسی .

ج — تام تشکیلاتلی اولیان مکتبلر ده درسخانه عدینه حاوی معلم بولندیرلسی د — سیار معلملرک قالدیرلسی .

ه — بر یرده طلبه سی آز اولان متعدد مکتبلرک صنفلر منک توحیددی و طلبه نک اک مساعد مکتب بنالرنده تکثیفی . بوتدیرلر سایه سننده منطقه ده مکتب معلم وضعیتی شو اولمشدر .

آجیق مکتب عددی ۸۲۰ ، مستخدم معلم عددی ۱۰۳۱۰ .

بو نتیجه شایان ممنونیت اولمقله برابر بزی تطمین ایده جک قوتده دکدر استقبال ایچون دها شمولی تدبیرلر آلق ضرورتی واردر . آله جق تدبیرلری ، یایلاجق ایشلر آراسته عرض ایده جکم .

موجود معلملر منک بالکز «۸۰» ی معلم مکتبی مأذونی در . یعنی آتجیق یکونک

ازمیر منطقه سی معارف قونفره سی — بر هافتادن بری خلق درسخانه لری صاوننده ازمیر منطقه سی معارف مجلسی حال اجتماعه ایدی . عرفان حیات منک بر سنه نک فعالیت خلاصه سنی یاپان و استقبال ایچون نیجه خیری مسائل اطرافنده حرارت و فعالیتله چالیشان بومجلسک مساعیستدن قارئلر منی بالخاصه خبردار ایتک ایستز . بواجتماعک مقصود و غایه لرندن بریسی ده معارف ایشلرینی ، بوتون عرفان منسلر منک مضوی اشتراکیله یایلمش اولماسندن دولایی سر بسجقه مناقشه ایتک و یایلاجق ایشلر حقتده بالذات ایش باشنده بولونانلرک رایلرندن ، فکرلرندن ملهم اولمق ایدی .

امینک تشکیلاتنک بویوک هدفی محترم معارف امینمز قواد بک افندی شوطر زده ایضاح بویوردیلر : «معارف امینکی تشکیلاتی هر شیدن اول معارف ایشلری علاقه دارلرینه کوردورمک و بوتون تورکیه معارفی معین تربیه سیستملرینه استناد ایده رک انکشاف ایتدیرمک مقصودینه معطوفدی .

تورکیه بی تشکیل ایدهن یتش ایکی ولایتده یتش ایکی مختلف کوروش و آکلایش طرز لر یله اداره ایدیلن مکتبلری فکرلرنده ، تلقیلرنده وحدت اولان ، ایشلری بالکز بر مقامدن آلدقلری معین الهاملره وجهه لرله ایدیران صلاحیتدار ، محدود کیمسه لره تودیع ایتک اک منطق بر اداره شکی اوله جقدی . معارف مسئله سنک بر علم و بر اختصاص ایشی اولدینی بر زمانده تربیه عمومیه نک ناظمی اولان انقلاب مفکوره سنی بوتون مملکته آشیلامق وظیفه سنی اوزرینه آلمش اولان معارف و کالتی ایچین بونی یایعق اک حیاتی وظیفه ایدی . تشکیلات یاییلدی و بدینلرک کهانتلرینه رغماً چوق موفق

درتده بری ، متباقی معلملر منک «۱۰۰۰» کسوری معاون صنفنده در ، یعنی معلمک اوصاف معنویه سندن عمومیتله محروم اولان ارقاداشلر در فقط بوارقداشلرک تحصیلملر منک نقصان قالمی مملکتک کچیردیکی بحرانی فلاکتلی سنلر ایجاب ایتدیر . ایچلرندن اونلرک مسلکی بیلگیلری آرتیریلدینی تقدیرده استفاده ایدیلر چک عنصرلرک چوقدر . معلم مسئله سنی کیفیه اصلاحه چالیشمق لازمدی . بناء علیه بو آرقدار شلری یقیشدیرمک بو بردرس سنه سی مسئله سی دکلدی ، فقط یه همان فعالیت کچمک لازم کیوردی . معارف مدیرلری ایلیک تدریسات مفتشلری ارقداشلر من واسطه سیله متادیا ایقاز و ارشاد ایتک ، مطالعه سوق و تشویق ایتک صورتیله فعالیتله کچیردک مفتشلر من مساعیلری آدیم آدیم تعقیب ایتدیلر . و کندیلرینه مساعیلر منک آدیم آدیم تعقیب اولدینی قناعتی کلدی . تفتیش نتیجه سنده ایشلار . میه جقلری تحق ایدنلرک بر قسمی دخی مسلکدن اوزاقلاشدیردق . درس سنه سی ایچنده آنجاق بونی یاییلیردک . کله جک سنه ایچون دها شمولی تدبیرلر من واردر تفتیش فعالیتلر کچن سنلره نظر آ چوق مشر اولمشدر . مفتشلر منک آیللق مساعی جدوللری اولجه بالکز مفتش عمومیلر طرفندن تفتیش ایتداسنده تدقیق اولنوردی عمومیتله ایلیک تدریسات مفتشلری معین بر پروغرامه استناد ایتزدی . یاسیلان تفتیشلر اکثریتله منفی ایدی . ارشادوتنویزه پک آرموقع ویریلوردی . مفتشلر عمومیتله تدریس و تربیه جریانلرندن بی خبر ایدیلر . تشکیلات ایتداسنده ایلیک ایشم مفتشلر منزه دیره تفتیش ویرمک و کندیلرینه بر مساعی پروغرامی تربیه ایتدیرمک اولمشدر .

مجلسک روزنامه سننده اک مهم ماده لر شونلردی :

۱ - اجتماعي هدفلره متوجه طلبه تشکيلاتنک اساسلى وشعورلى برطرزده بوتون اورته وایلك مکتبلره تشمیلی وحر انضباط سیستمک تأسیسی قرار کیر اولمش بوخصوصده اساسلى بر تعلیماتنامه حاضر- ایدلمشدر . بوتعلیماتنامه ناک آناخطلری دائره سنده درحال فعالیتله کچله جکدر .

۲ - هر ولایت مرکزده برسینده ما ماکتبه سی بولونديرلماسی وینه ما مرکزى اتخاذ ایديله جک بر مکتبده بوتون مکتبلر طلبه سنک بوما کنه دن استفاده ایتمه سی قرار لاشدیرلش واکزده کی درس سنه سی ابتدا سنده بو قرارک تطبیق تأمین ایدلمشدر .

۳ - مضر نشریاتک مکتبلره کیرمه سنک وطلبه ناک مکتب خارجنده دخى بونشریاتک تأثیری خارجنده قالماسنک تأمین ایچون آلته جق تدبیرلر کوروشولمش و صوگ دفعه نشر ایدیلن مضر نشریات قانونی دائره سنده فعالیتله باشلانماسی تقرر ایتشدر .

۴ - ایلك مکتبلارده یکی مفردات پروگرامنک تماماً تطبیق وکالنجه قبول ایدلمش اولدیغندن بو پروگرامک اعظمی موفقیته تطبیقنی تسهیل ایدله جک تدبیرلر آلمشدر . بومیانده معلم رهبر و کتابلرینک درس سنه سی ابتدا سنده حاضر اولماسی معلملرک مسلکی بیلگیلرینی تربیذایده جک بر وشورلر نشری، معلملرک مسلکک عاڈ کتاب و اثرلری مطالعه ایتمه لری بو مطالعه ناک صبیق بر قونتروله تابع طوتولماسی کبی تدبیرلر واردر .

۵ - معلملر ایچون صیق صیق بالخاصه تعطیل آیلری ظرفنده قورسلر ترتیب اولنه جقدر .

۶ - امینلر اجتماعنده قرار لاشدیریلان پروگرام دائره سنده معلملر ایچون مملکت داخل و خارجنده سیاحتلر ترتیبی قبول اولمشدر .

۷ - ایلك تدریسات معلملری یتیشدیر- مک ایچون اورته مکتب مآذونلرینه ویا اودرجه تحصیل کورمش اولانلره مخصوص مسلک قورسلری کشاد ایديله جکدر .

۸ - کوی قانوننک مکتب انشاسنه متعلق ماده سنک بو پروگرام دائره سنده اهمیتله تطبیقنه اعتنا اولمش قرار لاشدیرلشدر

۹ - مجبوری تحصیلک مکتب بناسی مساعد اولان یرلرده تماماً تطبیق، غدا سز جوجونلرک اعاشه سی ایچون ازمیرده تشکیل اولونان جمعیت طرزنده منطقه ناک دیگر ولایتلرنده ده تشکيلات وجوده کتیرلمسی .

۱۰ - طلبه سی آز اولان نام تشکيلاتلی قصبه مکتبلرینک اوچ درسخانه یه تنزیلی صورتيله معلم تصرفاتی یاپیلماسی .

۱۱ - مکتبی اولمایان کویلردن شهر وقصبه لره کلن جوجقارمه مخصوص پانسیونلر کشادی .

۱۲ - مکتب کتابلرینک درس سنه سی ابتدا سنده مطلق حاضر بولونديرلماسی اساسنک تأمین .

۱۳ - خلق تربیه سی وخلق درسخانه- لری تشکيلاتنک صوگ تنظیم اولونان تعلیماتنامه دائره سنده فعالیتلرینک تأمین .

- تقیش ایشلرینک حسن تدویرینی تسهیل بعض تدبیرلر قرار لاشدیرلشدر . بوجه آتی موادکده معارف وکالنجه نظر دقته آلتماسی خصوصنک تمیسنه قرار ویرلشدر :

۱ - ایلك مکتب مآذونلرینک اهلیت بوقلمه سنه تابع طوتولدقن صوکره اورته مکتبلره قبولی .

۲ - اورته تحصیل مؤسسه لرنده تدریساته ده ا زیاده حقیقی حیانه و وطن تربیه سنه توجه ایدله سی ایچون شیمدیکی مفردات پروگراملرنده بوغایه یه معطوف تعدیلات یاپیلماسی .

۳ - ایسه تحصیلک مدنک کافی اولمادینی نظر دقته آلته رق ۱۲ سنه یه ابلاغی .

۴ - اورته قیز مؤسسه لرنده اوقاد بنلغنه عاڈ همان هیچ درس موجود اولمادیغندن هرشیدن اول بر او قادینی وتورک آنه سی یتیشدیرمک وضعیتنده اولان بومؤسسه لرک پروگراملرنده بوغایه یه معطوف تعدیلات یاپیلماسی .

۵ - اورته مکتب معلملری ایچون مسلکی بیلگیلرینی تربیذایه یارایاجق بر وشورلر رهبرلر، معلم کتابلری نشری .

۶ - معلملرک مسلکی بیلگیلرینی آرتیرمه وطلبه ناک فکری تربیه سی تأمین یارایاجق اثرلرک وکالت طرفندن تنبیت و توصیه سی، یکی نشریاتدن معلملرک معلوماتدار ایدلمسی معلملرک تبع و مطالعه- لرینک صیق بر قونتروله تابع طوتولماسی .

۷ - معلم مکتبلرینک نوبت اصولنک الفاسی وهر یوز طلبه ایچون بر معلم تعیینی ايله اداره ایشلرینک تماماً معلملردن آلتسی .

۸ - معلم مکتبلرینه قبول ایديله جک طلبه لرک دخول امتحانيله برابر معلملک اوصافی حائز اولوب اولمادقلرینک تدقیق وشیمدیکی طلبه دن بواوصافی حائز اولمایانلرک استعدادلرینه کوره باشقه مکتبلره تفریق . مغله اورته مکتبده صوگ ایکی معلم صنفنک علاوه سی، مختلط تدریساتک منطقه ناک دیگر اورته مکتبلرینه ده تشمیلی .

۹ - مجبوری تحصیلک تماماً تطبیق ایچون جزائی احکامده تعدیلات یاپیلماسی .

